

Партнерство через кордони: як діаспора і НУО формують нові моделі співпраці

Травень 2025

КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ

Висновки [1/3]

Вичерпання зовнішніх ресурсів

- Загальний обсяг ODA* зріс з **\$161,2B (2020)** до **\$223,7B (2023)**, але у 2024 впав до **\$212,1B**, з прогнозом **подальшого скорочення у 2025**.
- 70%** українських ГО фіксують **складнощі з залученням** коштів на **немілітарні проєкти** через конкуренцію за ресурси.
- Діаспора — один з можливих каналів для **пом'якшення** ефектів **зменшення міжнародної допомоги**.

Міжнародний досвід залучення діаспори

- Ефективна взаємодія з діаспорою завжди поєднує три компоненти: інституційну координацію, фінансові механізми участі та ціннісну комунікацію.
- Індія**: рекордні надходження у вигляді грошових переказів завдяки **фінансовій інфраструктурі** та **комунікації** через Міністерство діаспори.
- Ізраїль**: **мережа організацій** (Jewish Agency, Keren Hayesod) як інструмент залучення через **ідею спільного дому**.
- Мексика**: модель **співфінансування**, де кожен долар від діаспори множиться державною підтримкою (**29 000+ проєктів**).
- Ірландія**: ставка на **культурну дипломатію** без складних фіскальних інструментів, але з глибоким емоційним змістом та підтримкою з боку держави.
- Вірменія**: інтеграція фахівців з діаспори у **державні реформи**, правові механізми залучення, **платформи співучасті**.

Висновки [2/3]

Стан і виклики діаспорної політики

- До 2022 року Україна **не мала системної політики щодо діаспори**, що заважало забезпечити стійке залучення.
- Коефіцієнт ефективності діаспорної політики (**КЕДП**), розроблений DataDriven, показав низький рівень — **0.32** до 2022 року, **0.46** після **мобілізації 2022–2023**.
- Реалізація ініціатив Міннац'єдності (**Unity-хаби, нова правова база**) — шанс підвищити КЕДП до **0.64**. Провал цих зусиль може звести підтримку та залученість діаспори нанівець.

Профіль української діаспори та логіка мотивації

- Українська діаспора є **неоднорідною**: кожна хвиля міграції має **власні мотиви участі**, від ідеологічних до ситуативних, що потребує **різних форматів залучення**.
- Перша хвиля спирається на **інституційні форми** допомоги та **символічне визнання**, друга — на **горизонтальні зв'язки**, третя — на **емоційно-ситуаційну мотивацію** та потребує м'якого фасилітаційного супроводу.
- **Основні драйвери** участі (емоційна, соціальна, ситуативна) з часом **слабшають** через втому, асиміляцію та розпорошення спільнот.
- Довгострокове залучення вимагає зміщення акценту на **стійкі драйвери**: ціннісну, прагматичну мотивацію та мотивацію відплати.

Висновки [3/3]

Бар'єри залученості

- Допомога стикається з **логістичними** та **технічними бар'єрами**: у 2023 році понад **3000 випадків затримок** через митні проблеми, **20%** організацій стикалися з **неможливістю доставити** вантажі.
- Недовіра до інституцій: **50%** не довіряють благодійним організаціям, **44%** вказують на непрозорість використання ресурсів.
- Вигорання знижує ефективність роботи діаспорних організацій: до **90%** волонтерів мають ризики **ментального виснаження**.
- **Брак координації** та **конфлікти** між «старими» громадами та новими хвилями ускладнюють взаємодію.

Рекомендації

- Співпраця між державою, ОГС* і діаспорними структурами потребує чіткої **координації**, яка забезпечує ефективне використання ресурсів і посилює відчуття причетності діаспори, при цьому **державою має виступати партнером**.
- **Основні рекомендації**: персоналізовані моделі залучення для кожної хвилі діаспори; прості та регулярні формати звітності; розширення фінансових інструментів участі; зниження бар'єрів для залучення; перехід від емоційної мобілізації до інституціоналізованої взаємодії.
- Реалізація комплексного підходу дозволить Україні досягти **високого рівня системної залученості діаспори**, порівнянного з успішними моделями Ізраїлю та Мексики.

Зміст

- 1 Вступ
- 2 Потреби ОГС
- 3 Найкращі практики інших країн
- 4 Аналіз української діаспори
- 5 Екосистема & моделі взаємодії
- 6 Рекомендації

Вступ

Передумови та мета

Мета Дослідження

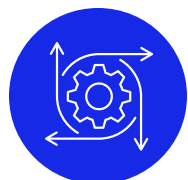
Проаналізувати мотивацію, бар'єри, формати та потенціал співпраці між українською діаспорою та громадянським суспільством, а також вивчити найкращі міжнародні практики взаємодії між країнами походження та їхніми діаспорними спільнотами (на прикладі Ізраїлю, Мексики, Індії тощо), щоб адаптувати ефективні моделі до українського контексту.

Передумови

Історичний контекст

- Українська діаспора відігравала значну роль у збереженні культури, мови та ідентичності у XX столітті.
- У 1991 та 2014 роках вона активно підтримувала незалежність і реформи в Україні.
- Після 2022 року масштаби залучення діаспори стали безпрецедентними — від гуманітарної допомоги до фандрейзингових платформ та аналітичної експертизи.

Нові виклики та трансформації

- У 2024–2025 роках міжнародне фінансування для України зменшується через глобальні кризи та “втому від війни”.
- Громадянське суспільство України потребує нових каналів підтримки.
- Діаспора відіграє активну роль у підтримці України та ОГС, але стикається з вигоранням, недовірою та інституційною розбалансованістю.

Потреба в інституціоналізації

- В Україні спостерігається брак сталих механізмів співпраці з діаспорою: від фінансування до комунікації.
- Успішні міжнародні приклади (Ізраїль, Індія, Мексика) демонструють важливість державних стратегій залучення.
- Дослідження спрямоване на пошук нових моделей співпраці: “ОГС - діаспора”, “довіра через прозорість”, “залученість через відчуття причетності”.

Ключові терміни та визначення

Філантропія – системна діяльність, що спрямована на покращення спільного добробуту та створення довгострокових змін через роботу з причинами проблем, зазвичай через внесок власного ресурсу (часу, знань, матеріальних ресурсів, грошей, тощо).

Діаспора — спільнота людей, які мають походження з однієї країни, але проживають за її межами, зберігаючи зв'язок із батьківщиною через культуру, мову, громадянство або родинні зв'язки.

Мотиваційні драйвери діаспорної філантропії — це сукупність внутрішніх чинників, які спонукають представників діаспори до допомоги країні походження, включаючи емоційний зв'язок, соціальні впливи, ціннісні переконання, прагматичні інтереси та моральне відчуття обов'язку. Їх інтенсивність і форма залежать від особистого досвіду, поколінневої ідентичності та контексту взаємодії з Батьківщиною.

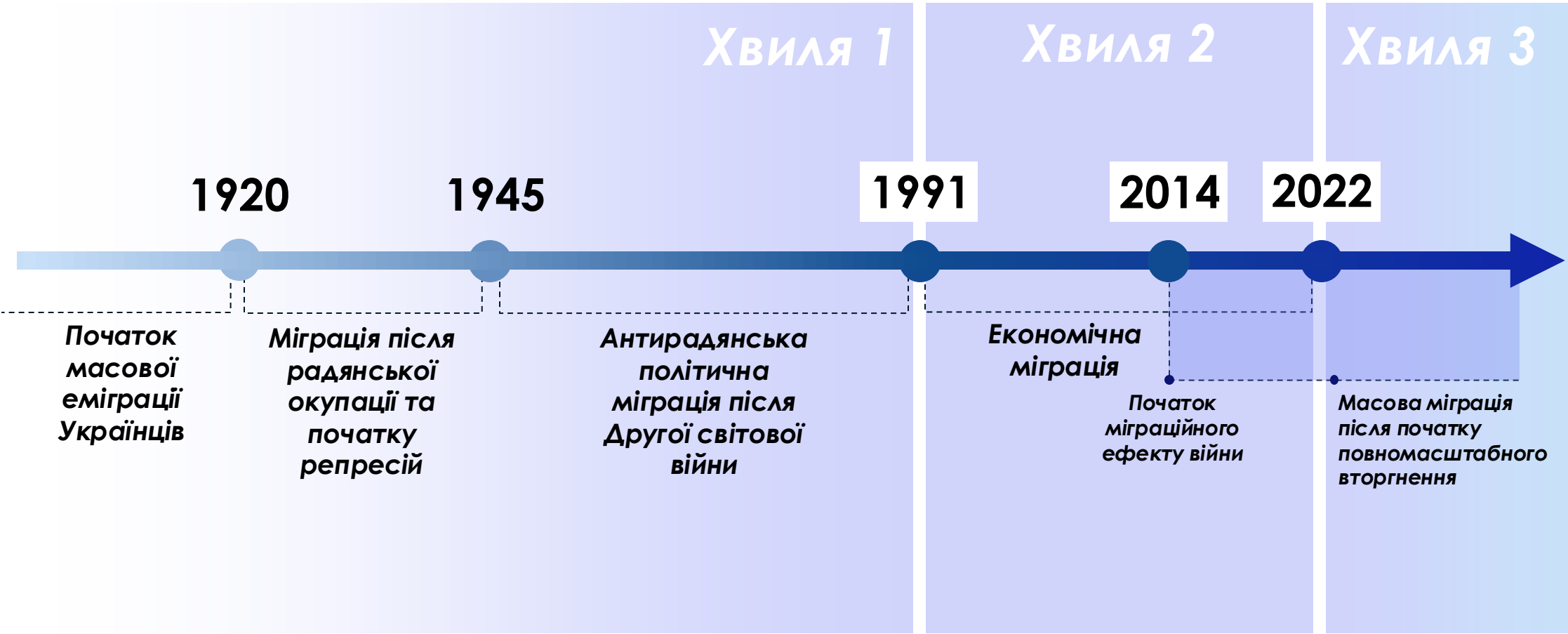
Додаткові поняття

Країна походження — держава, з якої походить діаспора. У нашому випадку — Україна.

Країна проживання / приймаюча країна — держава, на території якої наразі проживає діаспора.

Пуш-фактори — чинники, що спонукають людину залишити країну походження: війна, політичні переслідування, економічна нестабільність, загроза безпеці тощо.

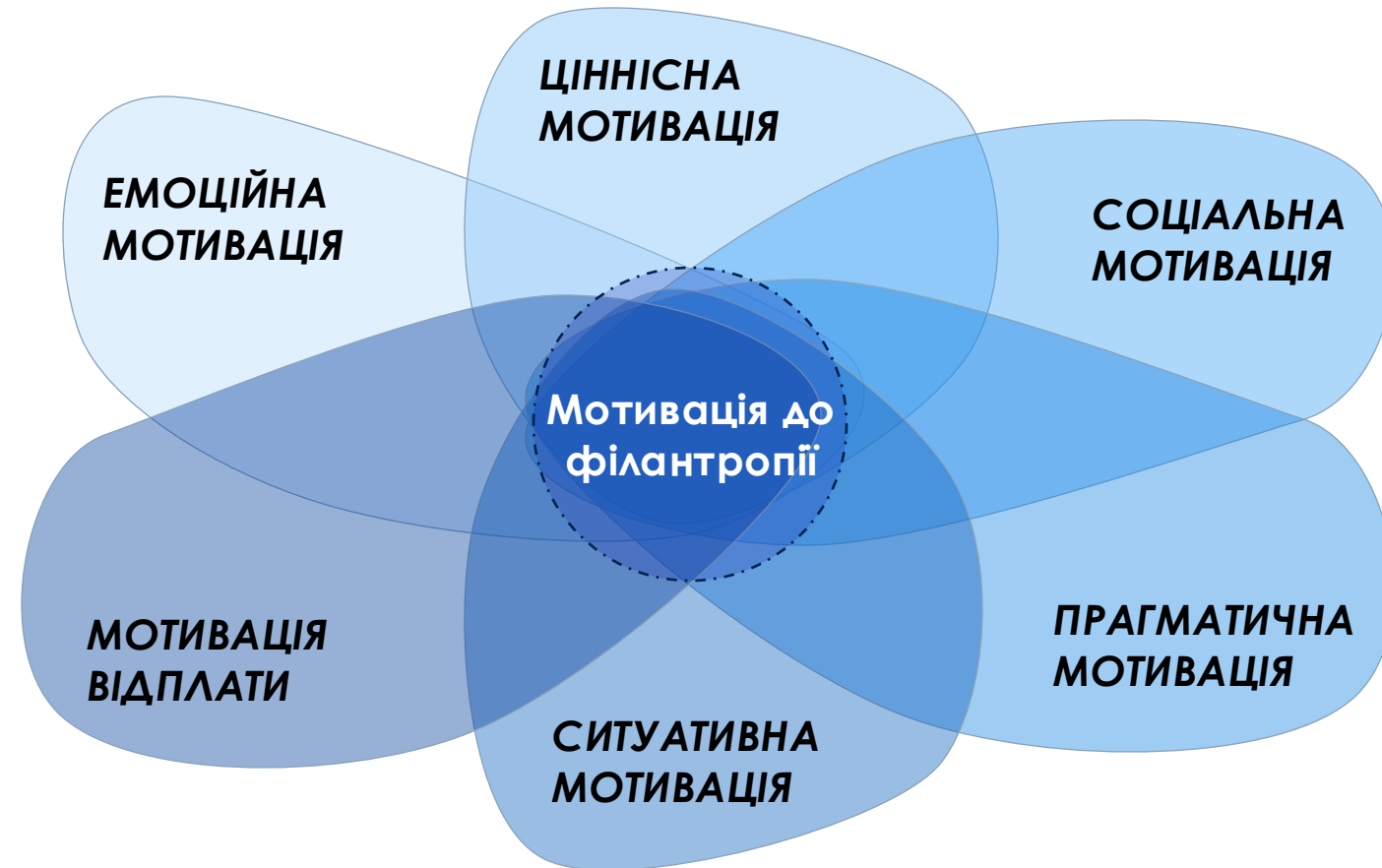
Аналітичний поділ української міграції на хвилі*

*Для цілей дослідження було обрано вищенаведений поділ.
Джерела: Аналіз DataDriven.

Класифікація мотиваційних драйверів у філантропії діаспори за моделлю Ріддл та Нільсона

Мотивація до філантропічної участі серед представників діаспори формується під впливом різних чинників — від емоційного зв'язку з країною походження до прагматичного бажання побачити результат власної залучності. Уявлення про ці мотиваційні механізми дозволяє **глибше зрозуміти логіку залучення діаспори до підтримки ініціатив, пов'язаних із країною походження.**

Мотивація до участі: емпіричні патерни з досвіду української діаспори

Людам подобається
престиж і відчуття
належності до
проекту."

Чоловік, 25 років,
Канада, 3 хвиля

Коли почалася війна у
2014 році, кинув роботу і
переключився на
волонтерство."

Чоловік, 46 років,
Фінляндія, 2 хвиля

Я не хочу мати кров
на своїх руках як
українка за
кордоном."

Жінка, 23 роки,
Іспанія, 3 хвиля

ПРАГМАТИЧНА МОТИВАЦІЯ

Бажання вплинути на
події в Україні
Репутаційні вигоди (для бізнесу,
науковців, лідерів думок)
Доступ до мереж, партнерств,
майбутніх можливостей

СИТУАТИВНА МОТИВАЦІЯ

Реакція на кризу, шок,
загрозу (війна,
катастрофа, репресії)
Висока мобілізація на тлі
надзвичайних обставин

МОТИВАЦІЯ ВІДПЛАТИ

Вдячність країні за
освіту, минуле,
безпеку родини
Бажання віддати
"борг честі"

ЕМОЦІЙНА МОТИВАЦІЯ

Емоційний зв'язок із
Батьківщиною
Родинна пам'ять, втрати,
травматичний досвід війни
Почуття провини або
відповідальності

ЦІННІСНА МОТИВАЦІЯ

Бажання зберегти українську
ідентичність за кордоном
Підтримка національного
наративу, культури, мови
Символічна приналежність
до боротьби за свободу

СОЦІАЛЬНА МОТИВАЦІЯ

Потреба бути частиною
активної спільноти
Соціальний статус, визнання,
належність до мережі
Взаємопідтримка й
соціальний капітал

Після втрати друга я ще
більше зрозумів, що я
маю допомагати,
інакше просто не
виживеш."

Чоловік, 39 років, США, 2
хвиля

Для мене важливо, щоб
діти не соромилися
свого українського
походження."

Жінка, 54 роки,
Австралія, 2 хвиля

Я думаю, що дуже багато
соціального вкладу було
через стендап-клуб,
спілкування українців між
собою."

Чоловік, 23 роки, Канада,
3 хвиля

Потреби ОГС

Скорочення обсягів ODA посилюється на фоні криз довіри, зокрема кейсу USAID-gate

Development Assistance Committee (DAC) – Комітет при міжнародній організації з економічного співробітництва та розвитку **OECD**, що об'єднує 32 країни-донора, встановлює стандарти і веде облік офіційної допомоги розвитку (**ODA**), вимірює внесок кожної країни у % від її внутрішнього національного доходу (**ВНД**).

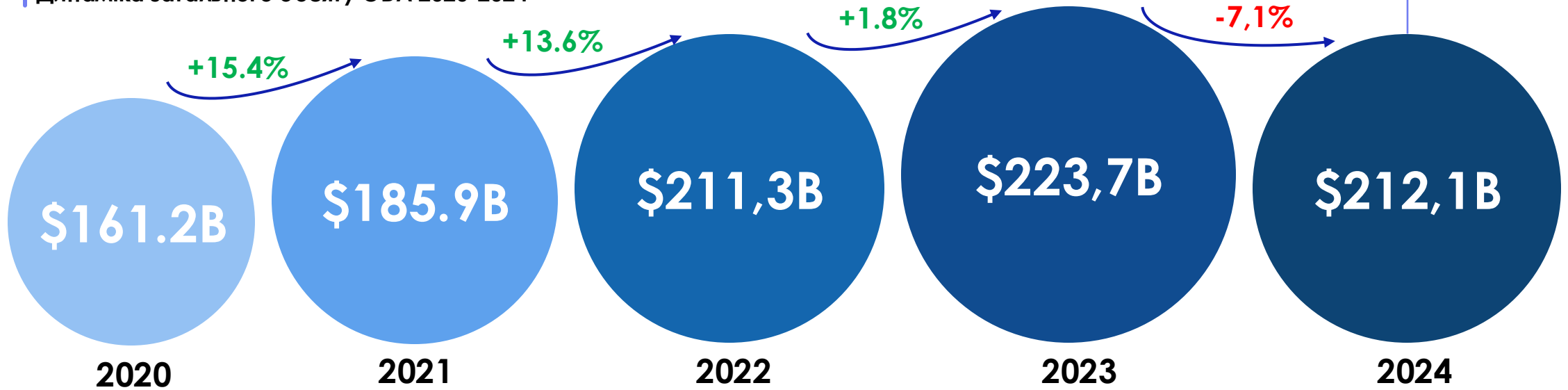
ODA - державна допомога для країн, що розвиваються (гранти, пільгові кредити, технічна підтримка; не враховує приватні інвестиції та військову допомогу).

0.7%

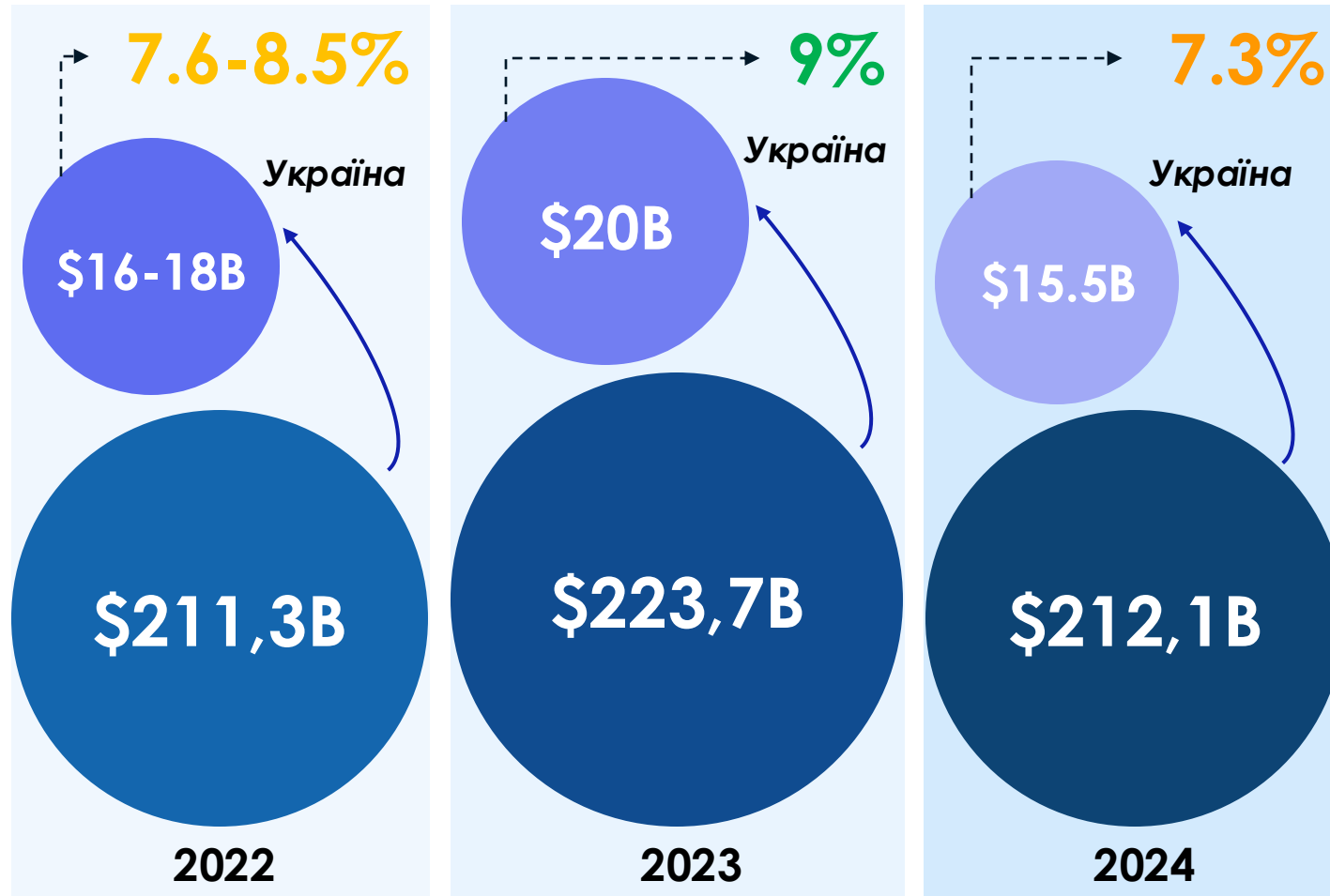
ВНД країни-донора на розвиток інших країн

У 2025 році очікується подальше зниження на 5–10% через фінансові обмеження та геополітичні пріоритети.

Динаміка загального обсягу ODA 2020-2024*

Зміщення фокусу донорів актуалізує значення діаспорної підтримки

Частка України від загального обсягу ОДА 2022-2024*

Через зростаючу втому від війни та конкуренцію з іншими пріоритетами — війна в Газі, конфлікти в Судані та виклики зміни клімату — обсяги підтримки України поступово скорочуються.

Виробляти альтернативні формати залучення коштів та партнерств, враховуючи нову конкуренцію за ресурси.

Створення постійно діючих платформ та фондів для акумуляції та розподілу ресурсів.

Діаспора може стати одним з ключових каналів для пом'якшення ефектів скорочення міжнародної допомоги.

Ключові потреби громадянського сектору України

Ресурсно-технічні потреби

Громадські організації критично потребують базової матеріально-технічної підтримки: **транспорту** для логістики, **медичного обладнання**, **складських приміщень** та **офісних просторів**.

Фінансові потреби

Окрім проєктного фінансування, ГО потребують **сталого core funding** для покриття **адміністративних витрат** і збереження команди. Також існує нагальна потреба в розвитку **краудфандингових механізмів** та диверсифікації джерел фінансування.

Інституційна спроможність

Брак ресурсів та вигорання команд обмежують здатність ГО **системно планувати роботу**, розвивати внутрішні процедури та **масштабувати діяльність**. Для забезпечення стійкої роботи потрібні **інвестиції у менеджмент, навчання персоналу та організаційний розвиток**.

Функціональні напрями

ГО розширюють свою діяльність у відповідь на **виклики війни** — від допомоги ВПО до документування воєнних злочинів, реабілітації та освіти. Проте ці напрями потребують цільових **ресурсів, експертизи та можливостей для масштабування впливу**.

Системні виклики та умови для розвитку громадянського сектору в Україні

70% ГО стало важче залучати пожертви на немілітарні проєкти через пріоритет військової підтримки. Проблеми — конкуренція за ресурси; ГО часто змушені підлаштовуватись під пріоритети донорів, а не розвивати власну стратегію дій. Виникає конфлікт між локальними потребами і глобальними підходами до фінансування.

Партнерства та кооперація

Організації прагнуть до обміну досвідом та ресурсами, але бракує платформ і довіри, особливо між різними секторами

Безпека та стійкість

Команди працюють в умовах постійного стресу та небезпеки, не маючи резервів або кризових сценаріїв

Проблеми середовища

Політичні бар'єри, конкуренція між ГО, недовіра з боку частини суспільства гальмують розвиток сектору

Слабка система розвитку коаліцій, спільних стратегій та міжрегіональних об'єднань.

Вигорання, мобілізація та фізичні ризики загрожують сталій роботі ГО.

Брак єдиних стандартів, прозорості, визнання з боку держави.

Найкращі практики інших країн

Кейс Ізраїлю: як інституційна підтримка і стратегія зробили діаспору рушієм національного розвитку

7.2M

Населення
Ізраїлю

8.5M

Населення
діаспори

25.5M

Єврейська
спільнота*

54%

Частка
діаспори

Push-фактори

Голокост, вигнання з арабських країн, розпад СРСР

Соціальний профіль

Високий рівень освіти, середній/високий економічний статус

Особливості

Сильна колективна ідентичність, готовність до організованої підтримки

Державна політика

Закон про повернення

Надає право **будь-якому** єврею, де б він не проживав, **автоматично отримати** ізраїльське **громадянство** після прибуття в країну.

Єврейське агентство для Ізраїлю

Напівдержавна організація, яка займається **репатріацією** євреїв з усього світу, допомагає з **переселенням, інтеграцією** в Ізраїлі та **координує програми** для підтримки зв'язків з діаспорою.

Міністерство у справах діаспори

Урядова установа, яка **розробляє політику**, спрямовану на **зміцнення ідентичності** євреїв за кордоном, **підтримку єврейських громад** у світі та **залучення діаспори** до життя Ізраїлю.

Фінансові інструменти

Спеціальні **облігації** для діаспори (**Israel Bonds**) та **офіційні платформи пожертв** (**Keren Hayesod, Jewish Federations**), що акумулюють кошти на **соціальні й інфраструктурні проекти** Ізраїлю.

Ізраїль будував відносини з діаспорою навколо ідеї **"Ізраїль — дім для всіх євреїв"**, перетворивши ідентичність на інструмент інтеграції та розвитку.

Ініціативи та платформи

Birthright Israel

900 000+ молодих євреїв отримали безкоштовну подорож до Ізраїлю.

Keren Hayesod

Глобальна мережа підтримки **інвестиційних і гуманітарних проектів** в Ізраїлі, функціонує в **45+** країнах.

Jewish Federations of North America

\$850+ млн екстрених пожертв для Ізраїлю у **2023–2024**.

Діаспора стає стратегічним ресурсом лише тоді, коли держава гарантує їй постійний зв'язок, інституційне визнання та емоційно-нарративну причетність. Україні необхідно не просто мобілізувати допомогу, а будувати **довготривалі механізми участі** українців за кордоном у **відновленні держави**.

Вірменія: практичне залучення діаспори через інститути, проєкти і партнерство

~3M

Населення
Вірменії

~10M

Населення
діаспори

~70%

Частка
діаспори

Push-фактори

Геноцид (1915), економічна криза (1990-ті), війна в Карабасі

Соціальний профіль

Середній / високий рівень освіти

Особливості

Національна ідентичність збережена навіть у 3-му поколінні

Державна політика

Міністерство у справах діаспори

До 2019 року координувало репатріацію, програми культурної ідентичності, форуми, підтримку вірменських шкіл за кордоном.

Офіс Верховного комісара з питань діаспори

Створений у 2019 році як гнучкіша альтернатива міністерству — без бюрократичного апарату, але з політичним мандатом.

Подвійне громадянство

Вірменія дозволила подвійне громадянство у 2005 році для осіб вірменського походження (та іноземців за спеціальним рішенням).

Основний фокус на практичній взаємодії з діаспорянами, залучення їхнього досвіду, підтримка репатріації та участі у держуправлінні. Надає гранти, розвиває партнерства, ініціює залучення діаспорян до роботи у державному секторі.

>120K

осіб отримали вірменське громадянство за спрощеною процедурою (2022)

Не передбачає права голосу, якщо людина не проживає у Вірменії, що критикується з боку діаспори.

Ініціативи та платформи

iGorts

На 2023 рік >130 діаспорних фахівців із 20+ країн було залучено до роботи уряду.

NERUZH

NerUzh

Конкурс для стартапів заснованих вірменами з-за кордону з акцентом на IT-сектор. Гранти (\$15 000–\$25 000) + підтримка в реєстрації бізнесу у Вірменії.

DIASPRO DiasPro

3 2020 року реалізовано 80+ місій у понад 15 державних установах; участь беруть старші спеціалісти з діаспори.

Арі Тун / Крок до дому

3 2012 року участь взяли 7 000+ молодих вірмен із понад 40 країн.

Ефективна системна робота з діаспорою та фінансова архітектура приносить Індії мільярди

~1.44B

Населення
Індії

~30M

Населення
діаспори

#1

За
чисельністю
діаспори

~2%

Частка
діаспори

Push-фактори

Колоніалізм, трудова та освітня міграція, соціальні чинники

Соціальний профіль

Високий рівень освіти та доходу (\$1 45K найвищий дохід серед усіх імігрантських ком'юніті США)

Особливості

Сильна культурна ідентичність: храми, школи, фестивалі в діаспори

Державна політика

Міністерство у справах діаспори > підрозділ у МЗС

Індія мала **окреме міністерство** у справах діаспори (2004–2016), що підкреслює стратегічний пріоритет. Його **інтеграція в МЗС** свідчить про "нормалізацію" діаспори як частини зовнішньої політики.

OCI (Overseas Citizenship of India)

Дає довічну візу, право на проживання, навчання, інвестування, майнові права. Не дає права голосу чи держслужби. **До 2022 року такий статус отримали понад 4,5 млн осіб.**

PBD

Щорічний форум уряду Індії для діалогу з діаспорою: нагородження, обговорення політик, зміцнення зв'язків.

Банківські інструменти для діаспори

Спеціальні рахунки **NRE*/NRO****: вигідні умови, високі ставки, податкові пільги, репатріація коштів.

Лібералізовані фінансові механізми

Облігації для діаспори, мультивалютні платформи, знижені комісії на перекази.

Угоди з країнами-приймачами

Фіскальна прозорість, захист мігрантів, уникнення подвійного оподаткування.

#1

\$125B

3.4%

За обсягом приватних грошових переказів

Рекорд за об'ємом переказів у 2023 році.

Від ВВП Індії у 2023 році.

Know India

З 2003 року проведено **78 випусків** програми, в яких взяли участь близько **3K** молодих представників індійської діаспори.

Створення таких платформ, як **The Indus Entrepreneurs** та **American India Foundation** дозволяє діаспорі **не лише "жертвувати", а й ставати партнерами в розвитку країни.**

Також діють **стипендіальні програми та культурні центри у 20+ країнах.**

Співфінансування стало інструментом мобілізації діаспори для Мексики

Push-фактори

Економічні, трудова міграція, близькість до США

Соціальний профіль

Низький рівень освіти, зайнятість переважно у фізичній праці

Особливості

Високий рівень самоорганізації, **97% сконцентровано в США**

Державна політика

Інститут мексиканців за кордоном

Орган при МЗС, що координує політику щодо діаспори та реалізує програми через **широкую мережу консульств**.

Подвійне громадянство

З **1998** року Мексика дозволяє зберігати громадянство мігрантам з іноземним паспортом, що **підтримує юридичний зв'язок, ідентичність і політичну участь**.

Консультативна рада ІМЕ

Представницький орган з **120+ лідерів діаспори**, обраних громадами у США та Канаді; **надає уряду рекомендації** з питань освіти, охорони здоров'я, трудових прав тощо.

Право голосу з-за кордону

З **2006** року Мексиканці за межами країни можуть **голосувати на виборах поштою або онлайн**; механізм має символічне й політичне значення.

Консульська мережа — **найбільша у світі в одній країні**: 50 мексиканських консульств у США щодня надають підтримку діаспор, забезпечують присутність держави в житті громади.

“**Ventanillas**” – система консульських «віконечок» підтримки у США, що надають безкоштовні консультації та послуги для діаспори з питань здоров'я, освіти та фінансів.

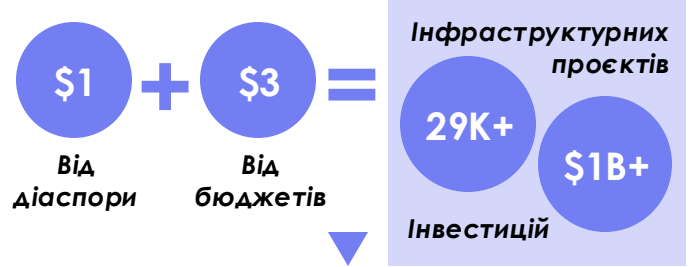
Ініціативи та платформи

IME-Becas

Фінансова підтримка студентам мексиканського походження у США для **завершення коледжу або університету**. За 2020–2023 роки **тисячі студентів** отримали стипендії.

Програма «3×1»

Діаспора має символічний та реальний політичний голос

Державна політика, що визнає коріння: Ірландія будує відносини та довіру з «нащадками міграції»

5.3M

Населення
Ірландії

~70M

Населення
діаспори

93%

Частка
діаспори

Push-фактори

Великий голод (1845–1852),
бідність, політичні фактори

Соціальний профіль

Середній або високий рівень
добробуту

Особливості

Сильна емоційна ідентифікація з
“ірландськістю”, діаспора
переважно не громадяни Ірландії

Державна політика

Програма підтримки емігрантів

Це флагманська урядова
програма, яка з 2004 року
підтримує ірландські організації
за кордоном, що працюють із
діаспорою: від культурних
товариств до соціальних служб.

Стратегія щодо діаспори 2020-2025

визначає підходи до політики
щодо діаспори на 5 років: м'яке
залучення, визнання не-громадян,
пріоритет на культурну
дипломатію, партнерство з
громадськими організаціями

~€15M

Щорічний
бюджет

530+

Організацій

За 2022
рік

36

з країн

Global Irish Economic Forum

Флагманська платформа для
залучення топ-бізнесменів, науковців
та культурних діячів ірландського
походження до економічного,
культурного та дипломатичного
розвитку країни.

300

Лідерів

40+

Країн

Це **один із найпросунутіших кейсів
«символічної інтеграції»** — замість
того, щоб вимагати участі, **держава
визнає різні типи зв'язків і працює
через мережі довіри.**

Програма **не нав'язує державний
порядок денний**, а підтримує те, що
роблять самі громади → це **створює
довіру та активізує "горизонтальні"
мережі взаємодії.**

Global Irish Civic Forum

Платформа для діалогу з
представниками громадських
організацій діаспори, механізм
представницької демократії поза
межами держави — консультативний
«майданчик» для політики soft inclusion.

150

Лідерів

30+

Країн

Ірландія розвинула
унікальну модель
"емоційної дипломатії" —
**без примусу чи
фінансової
інструменталізації.** Вона
досягає високого рівня
підтримки **через культурні
маркери, освіту, повагу до
громадського сектору та
символічне визнання.**

Усі досліджувані країни ефективно працюють з мотиваційними драйверами діаспори

Емоційна Ціннісна Соціальна Прагматична Ситуативна Відплата

Рейтинг досліджуваних країн за коефіцієнтом ефективності діаспорної політики DataDriven*

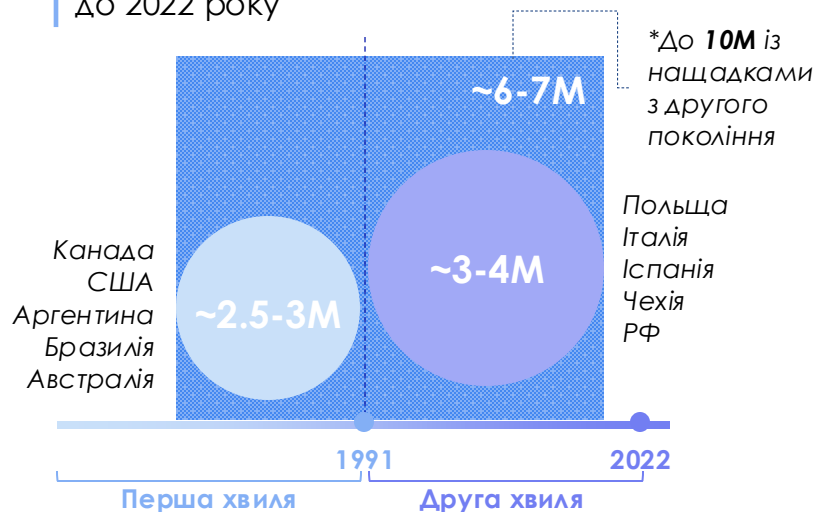
Аналіз української діаспори

Втрачене партнерство: чому **політика** України **щодо** діаспори не працювала

Україна мала фрагментовану систему координації діаспорної політики — **УВКР, Нацкомісія, Рада при Президентові України та відділ у МЗС** існували паралельно, але **без** централізованого лідерства чи **стабільної міжвідомчої координації**.

Чисельність української діаспори до 2022 року

Закон «Про закордонних українців» (2004)

Визнавав культурну ідентичність і давав певні пільги, але **не містив інструментів економічного чи політичного залучення** (наприклад, участі у виборах або підтримки повернення).

Політика обмежувалася культурницькими заходами (форуми, школи вихідного дня, свята), тоді як **економічний, інтелектуальний та цифровий потенціал** діаспори **залишалися невикористаними**.

Закордонне українство (1996)

Перша спроба систематизувати взаємодію з діаспорою, фокус — культура й освіта. Реалізація мінімальна, фінансування — символічне.

Закордонне українство (2001)

Оновлення з акцентом на створення бази даних, видання літератури, підтримку освіти. Запропоновано спрощення надання статусу закордонного українця.

Державна програма співпраці (2006)

Найповніший документ: 68 заходів у 8 напрямках. Пріоритет — культура, освіта, правовий захист. Але реалізація нерівномірна, майже без економічного виміру.

У 2017 році було затверджено **Стратегію міграційної політики до 2025 року** — документ із потенціалом для роботи з діаспорою, але без затвердженої **Програми співпраці із закордонними українцями (2021)** цей потенціал не був реалізований.

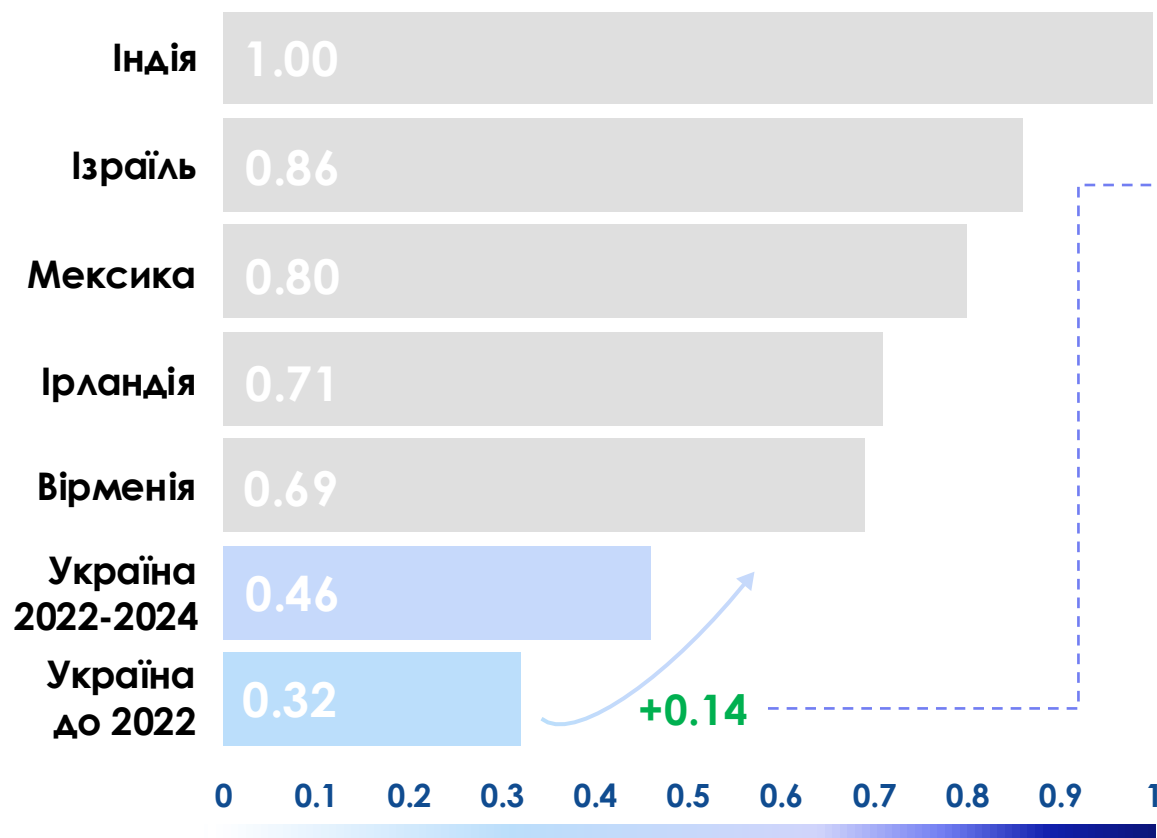
До 2022 року діаспорна політика України **не була системною та не працювала з драйверами мотивації**

Емоційна Ціннісна Соціальна Прагматична Ситуативна Відплата

На початку повномасштабного вторгнення підтримка України трималася на **емоційних і ситуативних мотивах**

Рейтинг досліджуваних країн за КЕДП, включаючи Україну в період повномасштабного вторгнення

Україна у 2022–2023 демонструвала **безпрецедентну мобілізацію діаспори**, завдяки **емоційній та ситуативній мотивації**, однак держава залишалась радше спостерігачем, ніж координатором. При цьому окремі дії держави — як-от **призупинення консульських послуг** — викликали **розчарування серед нової хвилі діаспори** та підривали довіру.

Просто зараз в чому проблема? В тому, що українці за кордоном залишаються сам на сам із своїми проблемами, а потім їм ще й кажуть, а ми і паспорти вам не будемо тепер видавати, ясно?”

Жінка, 32 роки, Португалія, 3 хвиля

Поступове падіння переказів відображає **втому** діаспори

Попри безпрецедентну мобілізацію у 2022 році, фінансова підтримка України з боку діаспори демонструє стає зниження. Основна причина - адаптація до нової реальності. Без нових форматів залучення ця тенденція посилюватиметься.

Рівень підтримки зменшився, суспільство втомилося, але допомога дітям залишається пріоритетом."

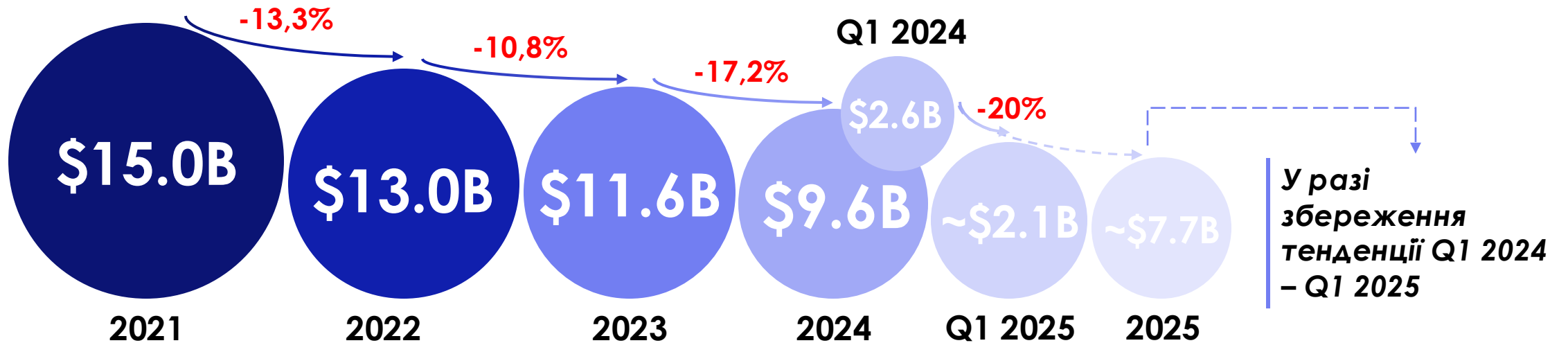
Жінка, 54 роки, Австралія, 2 хвиля

Ну нема такого, як після 2014-го, де в 2017 році я відчув, що вже воно не треба. Зараз воно відчувається, що треба, але в 2022 році допомога була критично, екстремально необхідна, то зараз вона більше серйозно необхідна."

Чоловік, 46 років, Фінляндія, 2 хвиля

Динаміка грошових переказів в Україну 2021-Q1 2025*

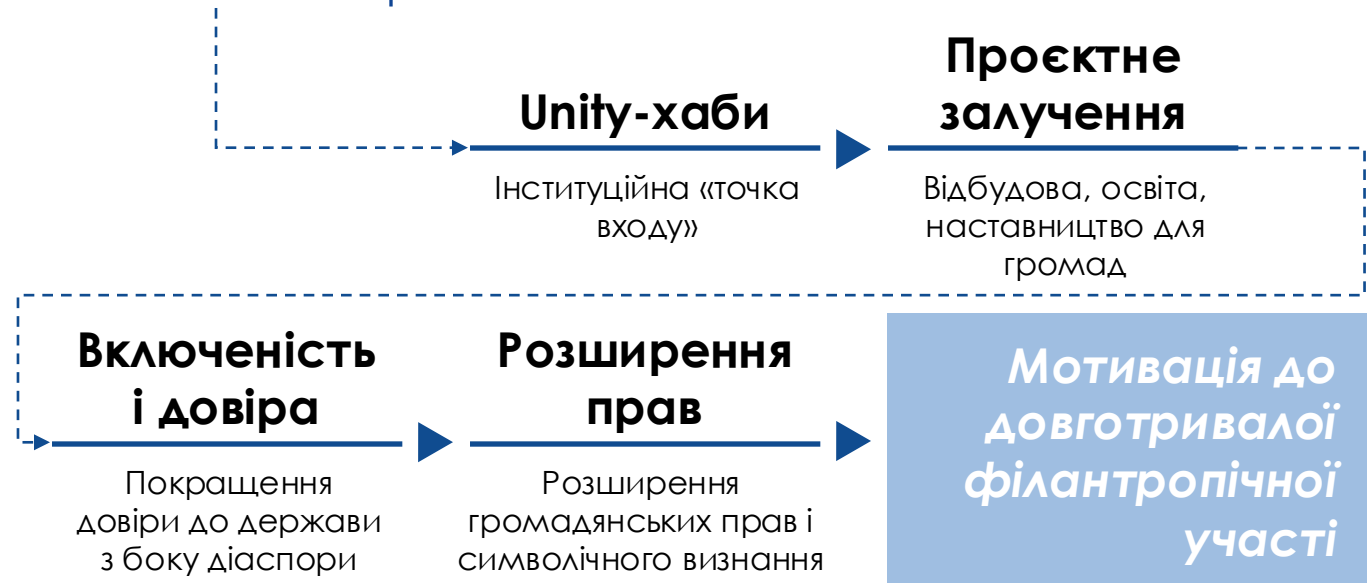
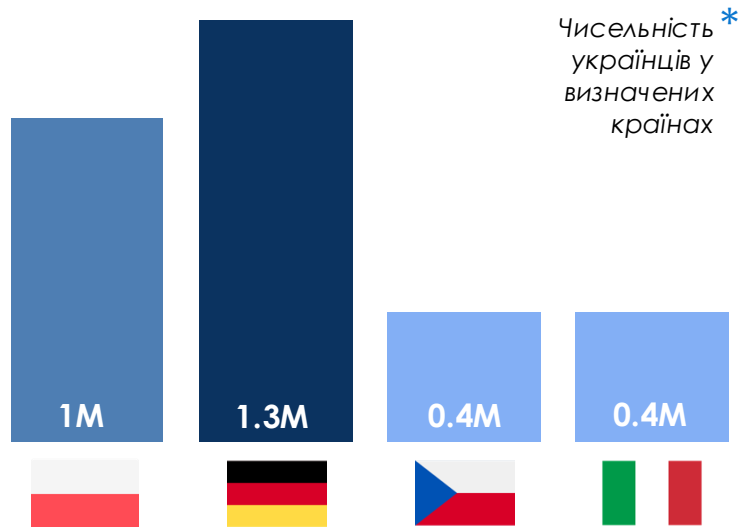

Відновлення зв'язку — передумова філантропії: як Міннац'єдності змінює модель роботи з діаспорою

Створення Unity-хабів

Unity-хаби — це фізичні й цифрові платформи, де українці за кордоном зможуть: отримати доступ до послуг (освіта, документи, медіа); брати участь у культурних, освітніх і волонтерських ініціативах; будувати мережі взаємодії з Україною.

Польща, Німеччина, Чехія, Італія — основні країни локалізації майбутніх хабів на 2025 рік.

Міннац'єдності планує створити **новий цифровий інструмент** для громадян за кордоном

Unity App — це майбутній мобільний застосунок, який стане цифровим інтерфейсом взаємодії держави з громадянами України за кордоном. Він забезпечуватиме доступ до сервісів, участі, зворотного зв'язку та буде інтегрований із CRM, реєстром і мережею Unity-хабів.

Функціонал може включати

Отримання персоналізованих державних сервісів.

Сповіднення, події, інтеграція з Unity-хабами.

Подача власних ініціатив / зворотного зв'язку.

Можливість волонтерства, мікродонатів, участі в кампаніях.

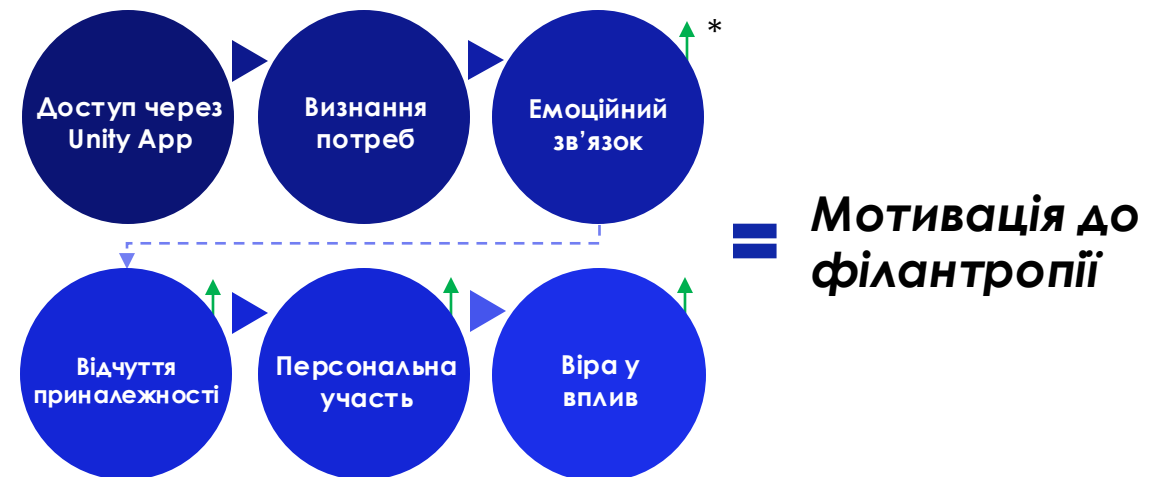

Потенційна інтеграція з іншими платформами (діаспорні, донорські тощо).

Можливість нетворкінгу для українців за кордоном.

Unity App створюється як цифровий інструмент з фокусом на потреби Зі хвилі міграції. Він має забезпечити **сучасний, зручний і прозорий формат комунікації**, що замінить традиційну взаємодію через дипломатичні установи і дозволить людям бути **не лише отримувачами послуг, а й активними учасниками ініціатив**.

Держава як фасилітатор: виклики побудови довіри у філантропічній взаємодії з діаспорою

Міністерство національної єдності пропонує амбітну модель реінтеграції діаспори через інституційний підхід. Але для досягнення результатів — **важливо враховувати об'єктивні виклики та сприйняття середовища.**

Відсутність чітких метрик результативності

Переважання риторики **без прозорих KPI** розмиває відповідальність і **знижує довіру** діаспори.

Обмежене фінансування на старті

Бюджет у 150 млн грн обмежує географію Unity-хабів і **зменшує потенціал впливу** програми.

Ризик редукції ідентичності до економіки

Надмірний фокус на інвестиціях і репатріації може **послабити емоційний зв'язок**, особливо **для старшої діаспори**.

Потреба у міжвідомчій координації

Відсутність координації з міністерствами створює **ризик дублювання та фрагментації** політик.

Політичне сприйняття та довіра

Існують сумніви щодо **політизації ініціативи**, які можуть **знецінити зусилля** зі створення нової моделі довіри та залучення.

Вони приїхали до діаспори з обіцянками, використали хаби, побудовані волонтерами, і подали це як свою заслугу. Активістів залучили не заради єдності, а щоб транслювати політичні меседжі."

Жінка, 32 роки, Польща, 2 хвиля

Політика щодо діаспори в Україні може кардинально змінюватися залежно від політичного курсу — як це сталося у **2010–2013 роках**, коли **після зміни влади інституційна взаємодія з діаспорою була фактично згорнута.**

Держава повинна сприяти, але не диктувати діаспорі порядок денний. ... Я дуже підтримую незалежні ініціативи діаспори і вважаю, що її діяльність має бути автономною від політичних змін в Україні."

Представник однієї з діаспорних організацій, Канада

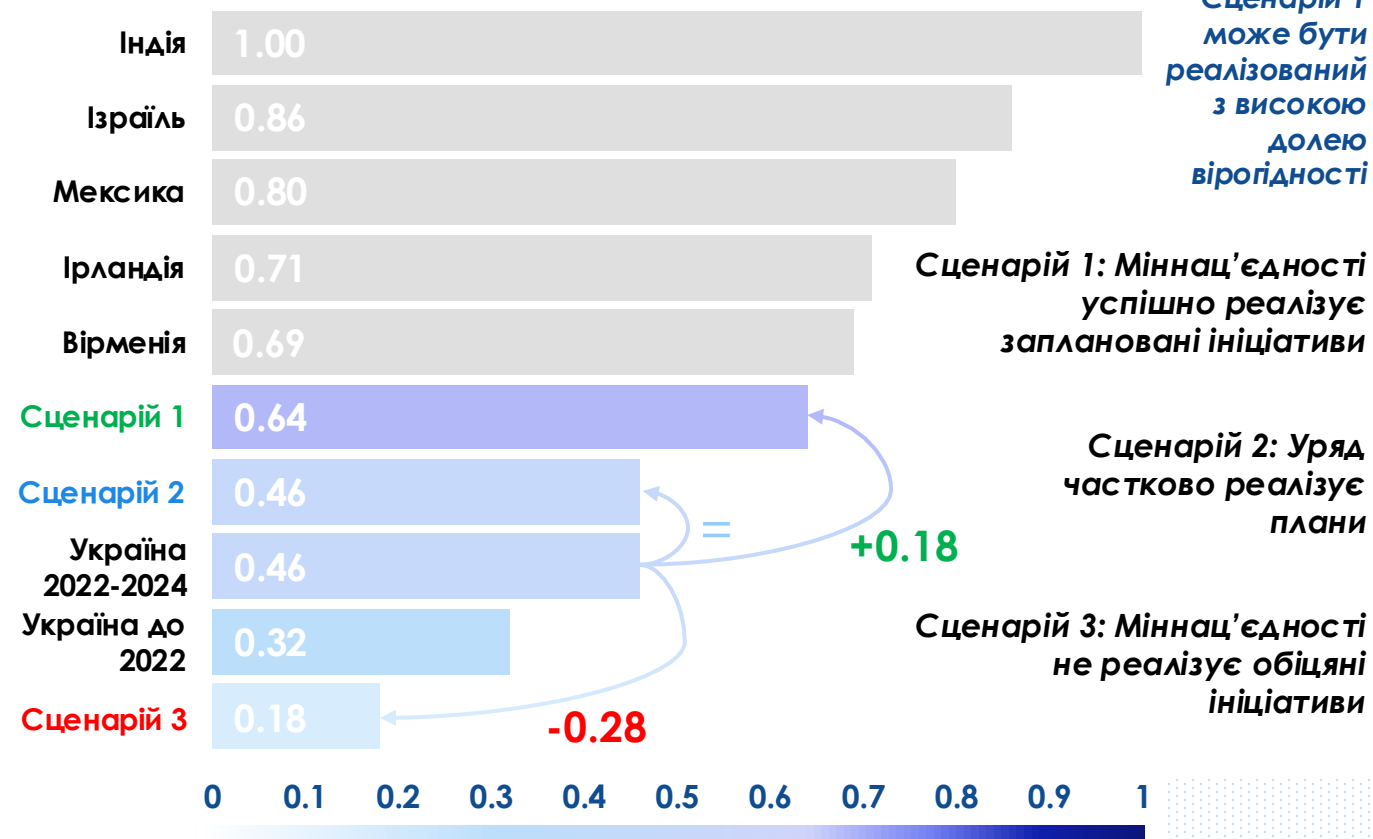
Потрібне горизонтальне партнерство, а не підпорядкування діаспорних організацій українській державі. ... Координація має відбуватися з урахуванням локальної експертизи, а не директивно."

Представник однієї з діаспорних організацій, Молдова

Щоб взаємодія з діаспорою була сталою, має існувати незалежна екосистема, а роль держави — підтримувати, а не визначати курс: створювати можливості, майданчики та партнерства.

Нереалізація ініціатив Міннац'єдності може звести нанівець діаспорну підтримку та мотивацію до філантропії

Динаміка КЕДП України в залежності від успішності діяльності Міністерства Єдності

Передусім ми ухвалюємо закон, який дозволить подвійне громадянство, що наразі заборонено. Закон буде готовий до кінця року."

Міністр національної єдності України
Олексій Чернишов для La Repubblica

Діаспора визнається партнером, підтримка стає регулярною, диверсифікованою, формується культура довіри й філантропії.

Створюються Unity-хаби, але без інституційної підтримки, регулярного зворотного зв'язку або визнання нової хвилі діаспори. Відсутня довіра як фундамент — участь обмежена, ситуативна, а не стратегічна.

Замість комплексної інтеграції — розчарування діаспори, зниження залученості, посилення ролі неформальних мереж, втрата довгострокових філантропів.

Українська діаспора **неоднорідна**: кожна хвиля має свій профіль

ХВИЛЯ 1

Емігранти до 1991 року: міжвоєнна, повоєнна, радянська еміграція

Висока інтеграція у країни проживання (особливо в Канаді, США)

Добре організовані громади (церкви, школи, СКУ)

Переважно нащадки емігрантів 2–3 поколінь

Сильна культурно-етнічна ідентичність

ХВИЛЯ 2

Трудові мігранти, IT-фахівці, молоді спеціалісти, економічна еміграція

Низький, проте зростаючий, рівень початкової організованості

Активна участь через неформальні мережі

Часто подвійна ідентичність: «громадяни світу» з українським корінням

Прагнення до стабільності, розвитку та підтримки родини

ХВИЛЯ 3

Біженці, тимчасові переселенці, вимушена еміграція після повномасштабного вторгнення

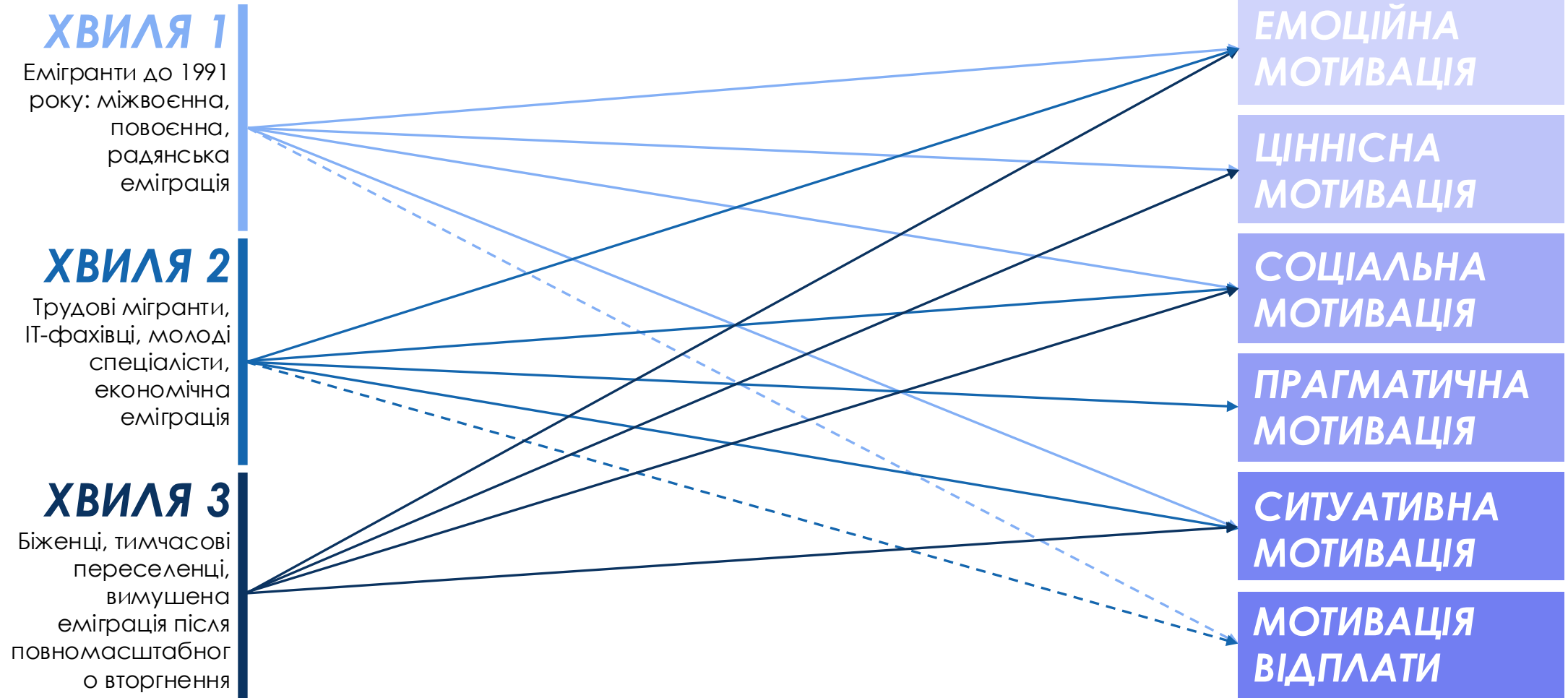
Найвищий емоційний зв'язок із Україною

Переважно молодь і жінки, високий освітній рівень

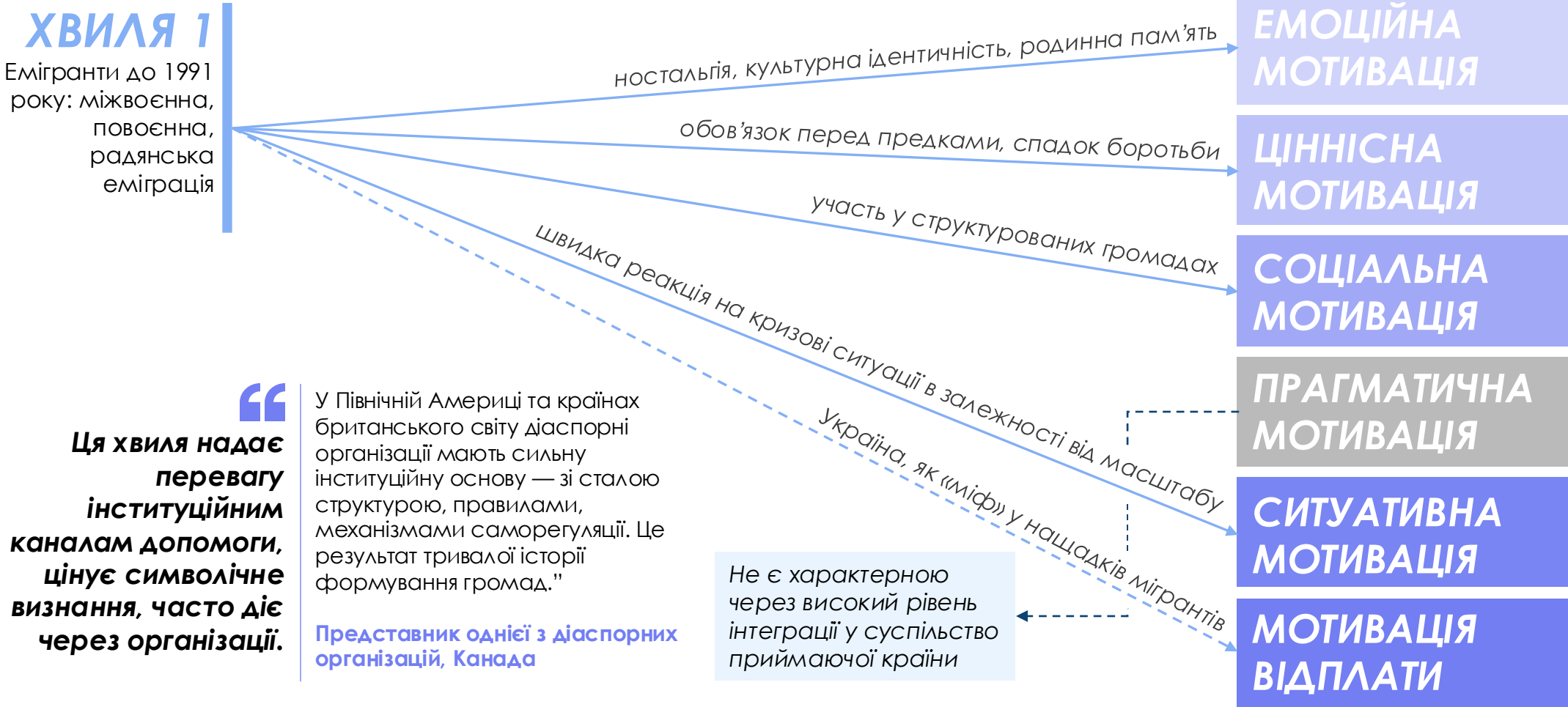
Висока динаміка самоорганізації через соціальні мережі

Новий тип «вимушеної» діаспори

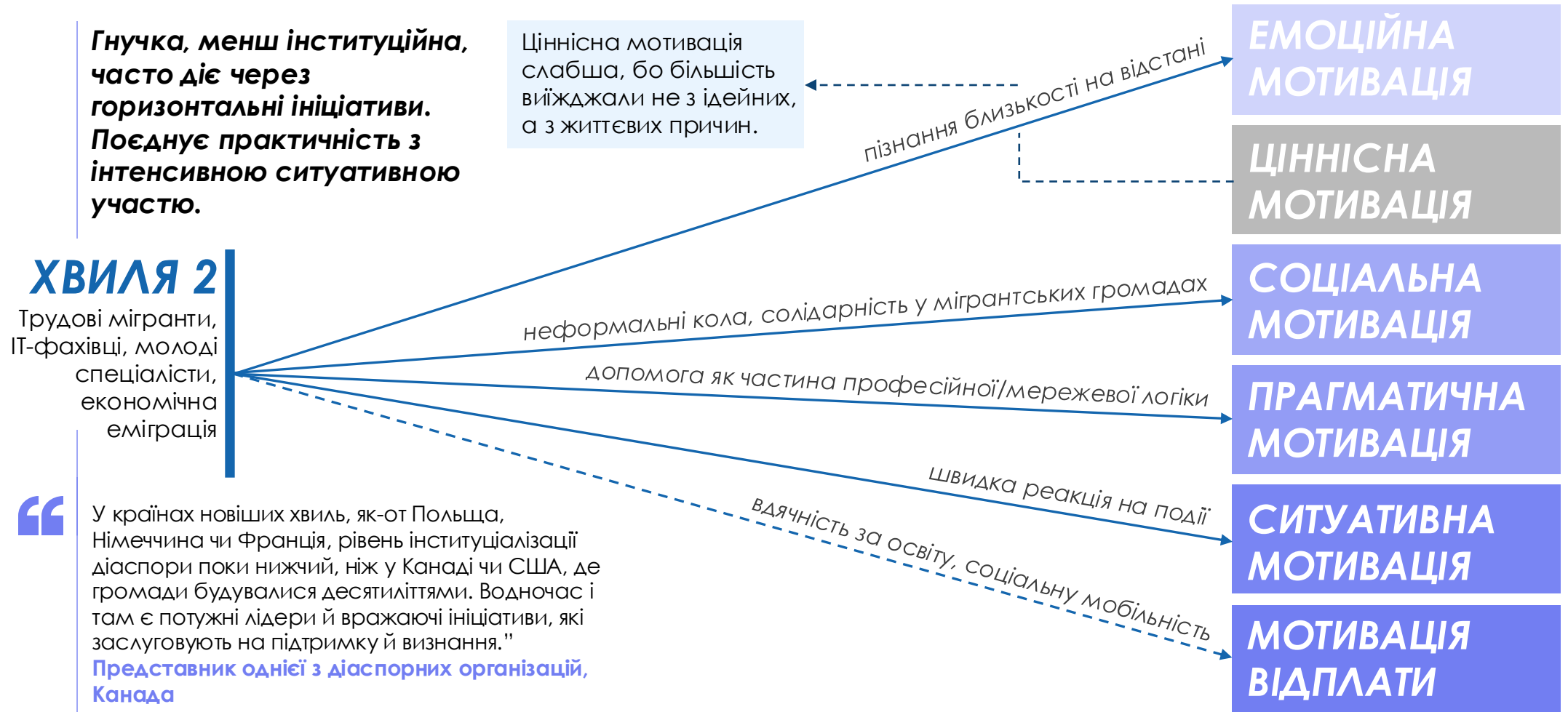
Єдиної логіки залучення діаспори не існує — **кожна хвиля потребує свого підходу**

Традиційні громади першої хвилі — це не лише носії пам'яті, а й добре структуровані канали допомоги

Участь через зв'язки, досвід і професійну логіку — те, що вирізняє 2-гу хвилю

У 3-ї хвилі найсильніша **емоційна** та **ситуативна** мотивація

Найбільш емоційно заряджена хвиля. Допомога часто персоналізована, швидка, реактивна. Потребує м'якого фасилітування з боку держави та партнерів.

Тобто, знову ж таки, в першу чергу, допомога буде, але вона буде направлена туди, де я знаю особисто людей, де я особисто можу побачити результат моєї допомоги."

Чоловік, 36 років, 2 хвиля, США

3 хвиля найменш інтегрована у професійне середовище приймаючих країн.

ЕМОЦІЙНА
МОТИВАЦІЯ

ЦІННІСНА
МОТИВАЦІЯ

СОЦІАЛЬНА
МОТИВАЦІЯ

ПРАГМАТИЧНА
МОТИВАЦІЯ

СИТУАТИВНА
МОТИВАЦІЯ

МОТИВАЦІЯ
ВІДПЛАТИ

ХВИЛЯ 3

Біженці, тимчасові переселенці, вимушена еміграція після повномасштабного вторгнення

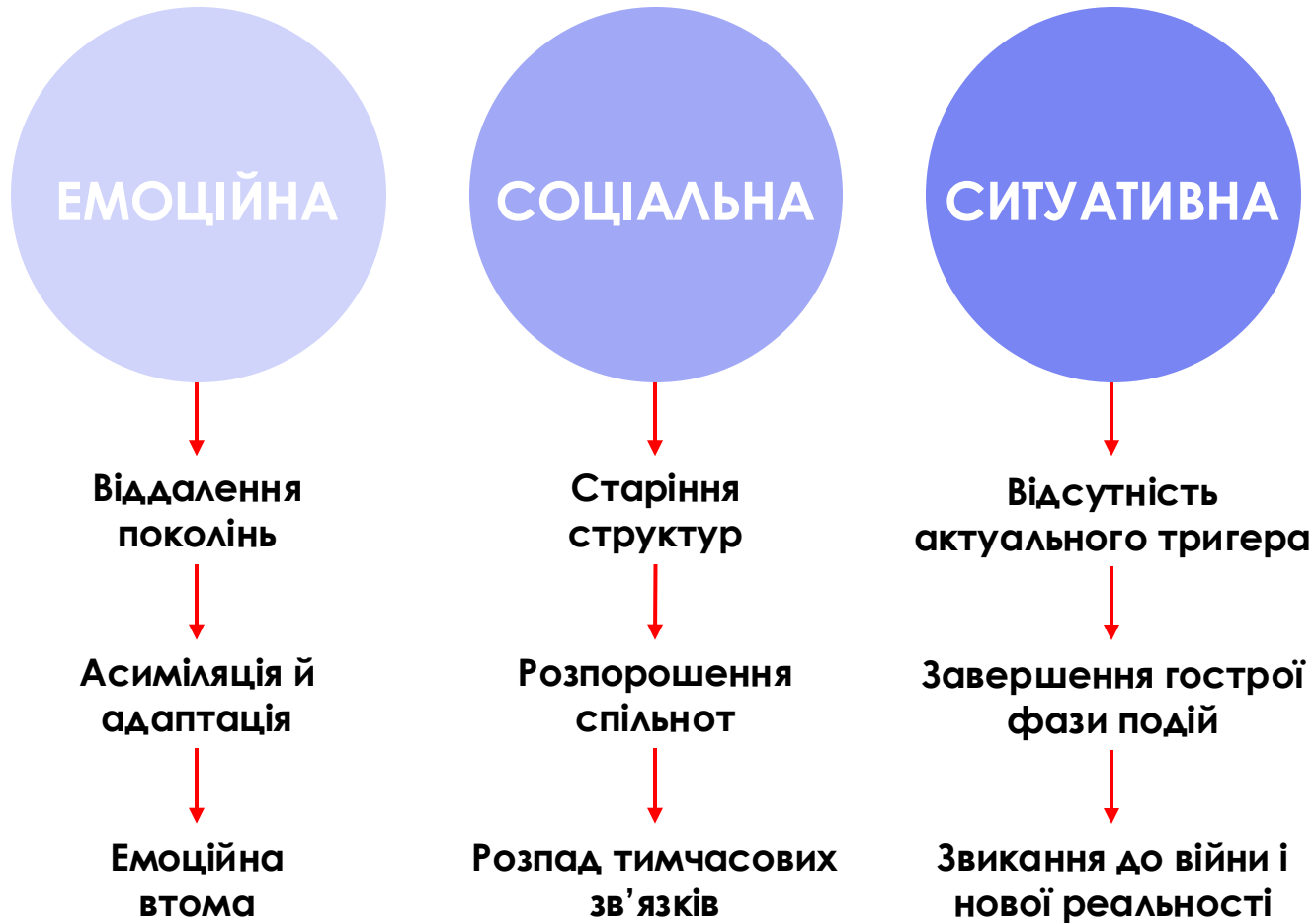
гострий зв'язок із Україною, особисті втрати, травма
«Україна = свобода», моральна боротьба з тиранією
самоорганізація через цифрові хаби, локальні мережі
реакція на шок війни, мобілізація без організації

Блокується почуттям провини та розділення: замість «боргу» — емоційна травма й соціальна розгубленість

Емоційна, соціальна та ситуативна мотивація — **спільна основа участі** для всіх трьох хвиль діаспори

Основа філантропічної участі **слабшає з часом** через особливості мотиваційних факторів

Збори спостерігаю регулярно, вони є. Залученість до них уже менша, ніж була іще навіть рік назад. З іншого боку, я і в українському контексті дивлюся, що в мене, з поміж друзів, зборів стало якось менше. Ця тенденція спадна. Вона є, вона продовжується."

Жінка, 32 роки, Португалія, 2 хвиля

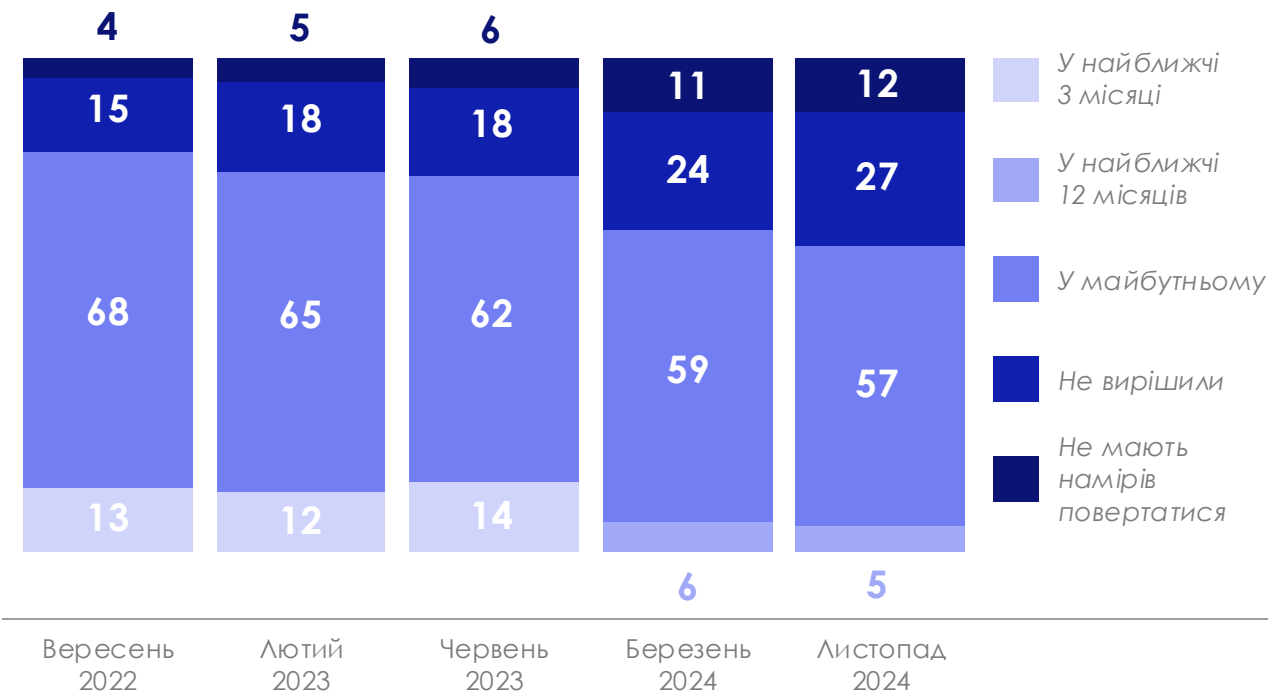

Але, я думаю, всі ми стикаємось з тим, що люди менше донатять, менше залучаються."

Жінка, 24 роки, Нідерланди, 2 хвиля

Для 3-ї хвилі **втрата бажання повернутись** веде до втрати емоційної причетності й **зниження участі**

Динаміка намірів діаспори 3-ї хвилі повернутися в Україну у %*

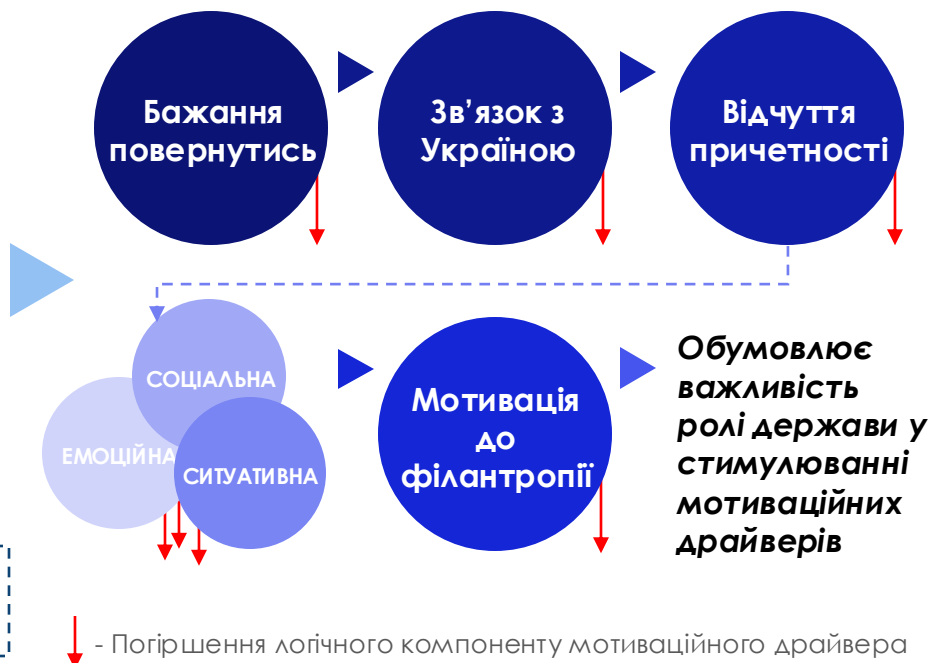

За даними Центру Економічної Стратегії у грудні 2024 року лише 20% діаспорян 3-ї хвилі були впевнені у своєму поверненні.

Все менше залишається українців, які хочуть повернутися. Люди адаптувалися, і вони приймають рішення, що будуть залишатися вже тут. Якщо у 2022 році 85% хотіли назад в Україну, то тепер за останнім опитуванням - десь 25%."

Жінка, 32 роки, Португалія, 2 хвиля

Довготривала участь діаспори потребує **зміщення акценту** на ті мотиваційні драйвери, які **витримують час**

Мотивація до стійкої філантропічної участі складається з сенсу та інструментів втілення

Логістичні та регуляторні бар'єри стають на шляху діаспорної допомоги

Попри високий рівень мобілізації діаспори, доставка гуманітарної допомоги до України **стикається з численними перешкодами.**

Митні затримки та неузгодженість процедур

Складність фінансових переказів через високі комісії та обмеження банків

Технічні збої в державних системах обліку гуманітарної допомоги

Зловживання статусом гуманітарної допомоги для уникнення митних зборів

3К+

випадків у 2023 році, коли військові частини не отримали призначену для них гуманітарну допомогу через **митні порушення.**

20%

організацій зазначили, що не змогли імпортувати гуманітарну допомогу через **технічні проблеми в системі автоматизованого обліку.**

Затримки на митниці можуть тривати **від кількох днів до тижнів,** що критично впливає на своєчасність доставки допомоги.

“

Обладнання приходило, коли підрозділів, для яких його замовляли, вже не існувало.”

Наші валізи з критично важливою допомогою затримувалися в Польщі на 6–7 днів, їх конфісковували — ми змушені були вибивати їх назад. Через бюрократію люди не отримували те, що було життєво необхідним.”

Чоловік, 39 років, США, 3 хвиля

“

Щоб переказати євро, я змушена йти у Western Union, переводити за невигідним курсом на українську картку, а вже звідти — на потрібні рахунки. Все у гривнях. Якщо в тебе євро — це вже проблема.”

Жінка, 25 років, Іспанія, 3 хвиля

“

Нідерландці готові допомагати тільки гуманітарним проектам, але не військовим.”

Жінка, 24 роки, Нідерланди, 2 хвиля

Недовіра до інституцій та фондів обумовлює персоналізацію діаспорної допомоги

Попри високу мобілізацію, діаспора часто оминає офіційні канали через **недовіру до держави та великих фондів**, віддаючи перевагу персональній або локальній допомозі.

Які бар'єри заважають брати участь у філантропічній діяльності?
[Множинний вибір]

“Коли бачиш новини про корупцію в Україні, пропадає бажання допомагати через великі фонди.”

Чоловік, 39 років, США, 3 хвиля

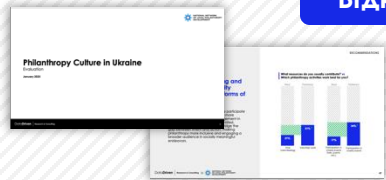
“Я допомагаю персоналізовано... Якщо я знаю конкретну людину, яка цим займається, я готовий їй довіряти.”

Чоловік, 25 років, Канада, 3 хвиля

“Ми ніколи не співпрацювали з організаціями — думаю, в першу чергу через недовіру. Війна торкнулася кожного, тож ми більше допомагали своїм — тим, кого знали особисто.”

Жінка, 24 роки, Нідерланди, 2 хвиля

Наше нещодавнє дослідження культури благодійності в Україні

Відкрити

Емоційне вигорання є одним з бар'єрів як для волонтерів, так і для залученості діаспори

Тривала активність у волонтерській та гуманітарній допомозі, накладена на **особисті кризи, міграційний стрес** та **відсутність системної підтримки**, призводить до хронічного вигорання серед представників української діаспори та переселенців.

20%

українців за кордоном потребували психологічного консультування на вересень 2023 року.

~124K

психосоціальних інтервенцій для Українських біженців проведено від МОМ лише за 2022–2023 роки.

90%

волонтерів зазначили професійне вигорання як основну загрозу ментальній безпеці.

Кажуть, суспільство втомилось допомагати. Але ми всі втомилась — і ті, хто тут, і ті, хто там. Це не привід зупинятись. Ми мусимо з цим жити й діяти далі."

Жінка, 56 роки, Австралія, 2 хвиля

Я настільки замучилась за 10 років волонтерства, яке майже нічого не приносить, що просто вигораєш. Особливо коли ти гіперемоційна людина і бачиш, як тебе викрутили, взяли і викинули."

Жінка, 32 роки, Польща, 2 хвиля

Внутрішні поділи та відсутність координації послаблюють діаспорну взаємодію

Українська діаспора стикається з подвійним викликом — розмежуванням між «старими» структурами та «новими» переселенцями, а також відсутністю системної взаємодії між численними ініціативами. **Замкнутість, конфлікти між поколіннями та брак координаційних механізмів** призводять до дублювання зусиль, зниження ефективності та втрати довіри.

Традиційні організації часто **не визнають нових учасників** та ініціативи від новоприбулих

Спостерігаються **непорозуміння між різними хвилями міграції** та регіональними діаспорними спільнотами

Особисті **конфлікти між лідерами та організаціями** поглиблюють розкол і блокують співпрацю

Нові хвилі міграції майже **не залучаються до класичних діаспорних структур**, обираючи неформальні об'єднання та особисті ініціативи

“

Існує великий розкол між 'старою' діаспорою і новими біженцями після 2022 року. Через ці поділи комунікація всередині діаспори часто ускладнена.”

Жінка, 24 роки, Нідерланди, 2 хвиля

“

Стара громада часто не визнавала новоприбулих українців справжніми.”

Жінка, 54 роки, Австралія, 2 хвиля

“

Раніше були напруження між старою діаспорою і новими українцями, але за останні три роки це суттєво вирівнялось.”

Жінка, 49 років, США, 2 хвиля

Попри поступове зниження напруги між старою діаспорою та новоприбулими, питання інтеграції та взаємодії залишаються актуальними і потребують системної роботи.

“Троє українців — два гетьмани”.

Чоловік, 46 років, Фінляндія, 2 хвиля

“Три українця — шість комітетів”.

Жінка, 56 років, Австралія, 2 хвиля

Екосистема & моделі взаємодії

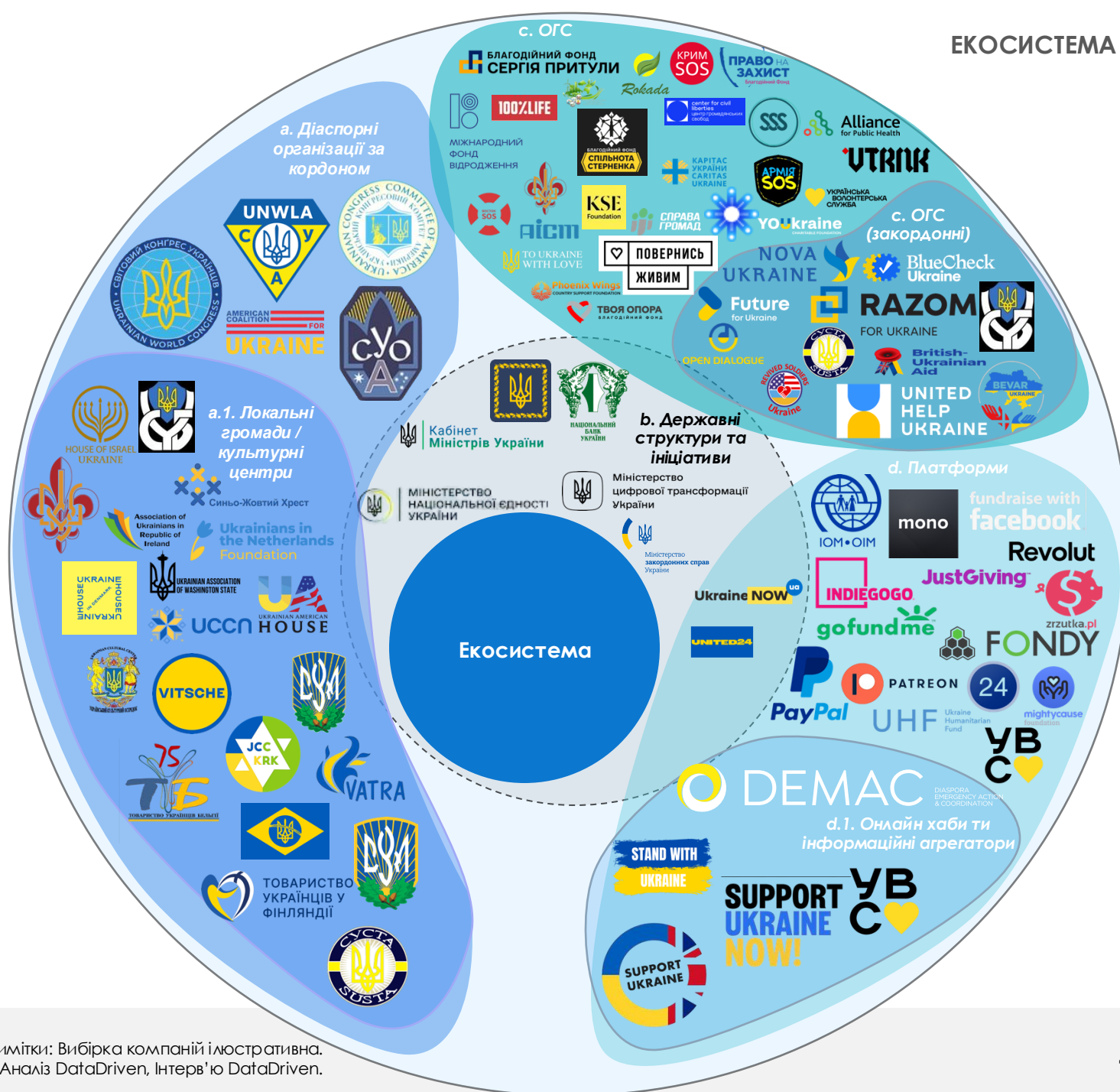
Екосистема

Організація громадянського сектору (ОГС), які зареєстровані в Україні: реалізують гуманітарні, оборонні, правозахисні й освітні проекти. Виступають ключовими виконавцями допомоги та партнерами міжнародних і діаспорних структур. **ОГС, зареєстровані за межами України (здебільшого українською діаспорою):** системно мобілізують фінансову, гуманітарну, медичну та освітню підтримку для України.

Платформи для збору підтримки: фінансові сервіси та краудфандингові інструменти, через які організації та окремі особи збирають і отримують пожертви. **Онлайн-хаби та інформаційні агрегатори:** платформи, що агрегують збори, координаційні ініціативи, волонтерські можливості та контакти допомоги.

Українські державні інституції та платформи: Органи та ініціативи, що забезпечують інфраструктуру взаємодії з діаспорою та громадським сектором: ініціюють політики, адмініструють платформи, надають легітимність.

Діаспорні організації: формалізовані об'єднання українців за кордоном (конгреси, асоціації, товариства), які представляють діаспору, організовують мобілізацію ресурсів і взаємодію з Україною

Структурована модель співпраці діаспорних організацій та інших стейкхолдерів екосистеми

Держава має виступати надійним партнером та допомагати формувати довіру до каналів взаємодії

Логічна модель взаємодії стейкхолдерів від української діаспори до отримувачів допомоги в Україні

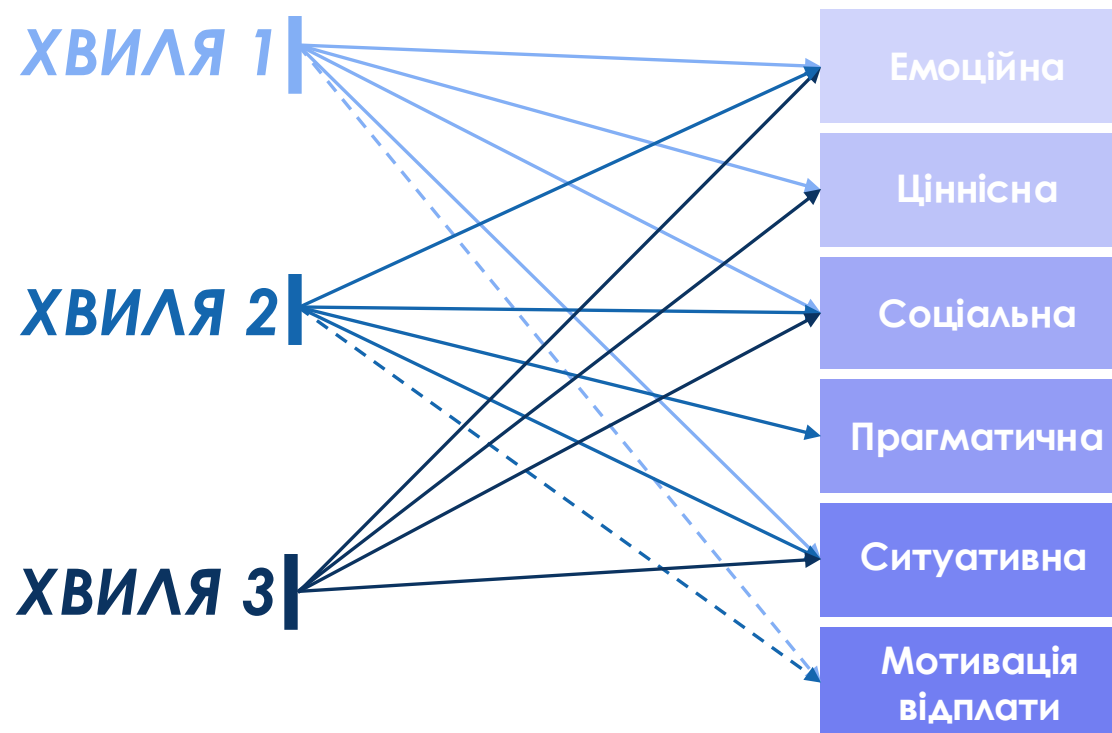

Рекомендації

Запровадити персоналізовані моделі залучення для кожної хвилі діаспори

Кожна хвиля (1-ша, 2-га, 3-тя) має різний профіль мотивації, форми організації та формат участі. Потрібна сегментована комунікація, окремі формати для новоприбулих та історичних громад.

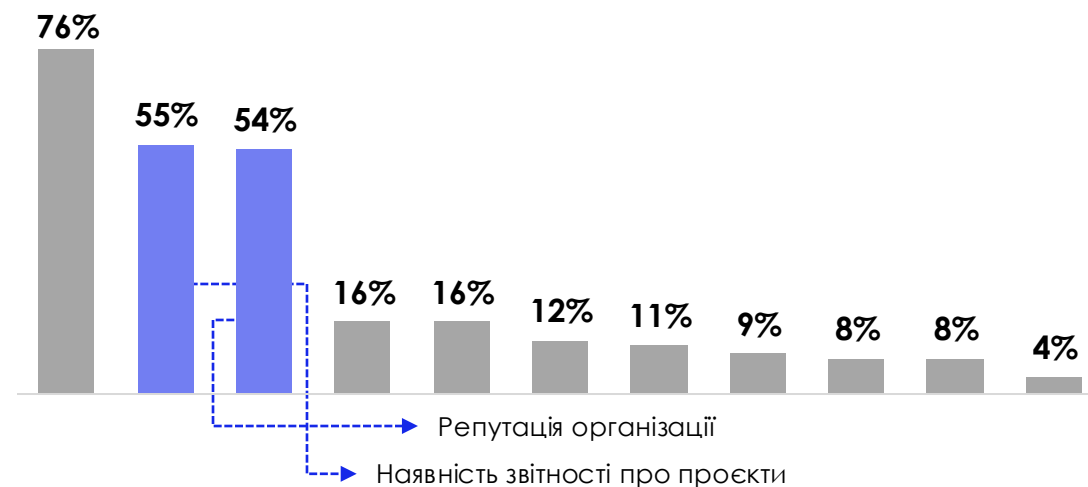
У країнах новіших хвиль, як-от Польща, Німеччина чи Франція, рівень інституціалізації діаспори поки нижчий, ніж у Канаді чи США, де громади будувалися десятиліттями. Водночас і там є потужні лідери й вражаючі ініціативи, які заслуговують на підтримку й визнання.”

Представник однієї з діаспорних організацій, Канада

Запровадити регулярні та прості, візуальні формати звітності

Навіть ефективна діяльність українських ОГС залишається «невидимою» для широкого кола. Звітність є, але її формат — складний і непристосований для швидкого сприйняття. Представники діаспори не мають часу читати довгі документи, адже часто одночасно інтегруються в нову країну, працюють і підтримують Україну.

Ключові критерії при виборі філантропічної організації для її підтримки.* [Множинний вибір, до 3 варіантів]

“

У плані корупції довіри немає ні до кого — всі крадуть. Гроші можу скинути Стерненку, бо знаю, що він купує дрони, але глобально — нікому не довіряю.”

Чоловік, 24 роки,
Португалія, 3
хвиля

“

Тобто для мене важливо, ну попри прозорості, відчутності, важливо ще бачити результат і важливо встановити якийсь прямий контакт з тим, кому ти допомагаєш.”

Жінка, 25 років,
Нідерланди, 2
хвиля

“

У людей немає ні часу, ні бажання детально розбиратися, куди йдуть гроші — їм важлива проста і зрозуміла відповідь: кому допомогли і що зробили.”

Чоловік, 25 років,
Канада, 3 хвиля

Зробити діаспору партнером

Необхідно будувати сталі механізми співпраці, які посилюють відчуття причетності, зв'язок з Україною та особисту участь діаспори у житті країни. Це потребує чіткої координації між державою, ОГС і діаспорними організаціями. Системна взаємодія з діаспорою має зміцнювати її зв'язок з Україною, посилювати відчуття впливу і спільної справи.

Мотивуйте діаспору через фінансові інструменти, а не лише донати

Україні варто впровадити цільові облігації*, інвестиційні рахунки та краудінвестингові платформи для діаспори — за прикладом Israel Bonds, India Development Bonds та програми «3х1» від Мексики, де кожен внесок діаспори співфінансується урядом та громадами. Економічна залученість формує відчуття причетності, що напряду підсилює мотивацію до філантропії.

Програма «3×1»

Кейс Мексики

Кейс Індії

Спеціальні рахунки **NRE*/NRO****: вигідні умови, високі ставки, податкові пільги, репатріація коштів.

Облігації для діаспори, мультивалютні платформи, знижені комісії на перекази.

Фіскальна прозорість, захист мігрантів, уникнення подвійного оподаткування.

- #1 За обсягом приватних грошових переказів
- \$125B Рекорд за об'ємом переказів у 2023 році.
- 3.4% Від ВВП Індії у 2023 році.

Створення таких платформ, як **The Indus Entrepreneurs** та **American India Foundation** дозволяє діаспорі не лише "жертвувати", а й ставати партнерами в розвитку країни.

*3 вересня 2023 року іноземним фізичним особам було дозволено купувати ОВДП (облігації внутрішньої державної позики). 57

Зробіть залученість простою та різноманітною — і її стане більше

Спрощення та уніфікація технічної інфраструктури для збору пожертв з-за кордону — через запуск зручних платіжних рішень, агрегаторів перевірених організацій і адаптованих платформ донатів.

Це дозволить зробити підтримку з боку діаспори доступною, регулярною та безбар'єрною, особливо для нової хвилі учасників, які очікують швидких, мобільних і прозорих механізмів участі.

“

Мені важливо, щоб допомога була зручною і посилююююю — тому формат підписки краще за разовий донат. Це дає відчуття стабільної участі, дозволяє планувати в межах свого бюджету і залишатися залученим навіть невеликими сумами.”

Жінка, 25 років, Нідерланди, 2 хвиля

“

Неможливо бути волонтером постійно. Люди віддавали рік майже фултайм, але потім мали повернутись до основної роботи. Вони й далі залучені — просто в іншому режимі. Саме тому важливо мати прості, сталі формати участі — спеціалізація, короткі завдання, зрозумілі ролі.”

Жінка, 49 років, США, 2 хвиля

“

Найкраще працюють майстер-класи, подорожі, воркшопи — заходи самі по собі цікаві людям.”

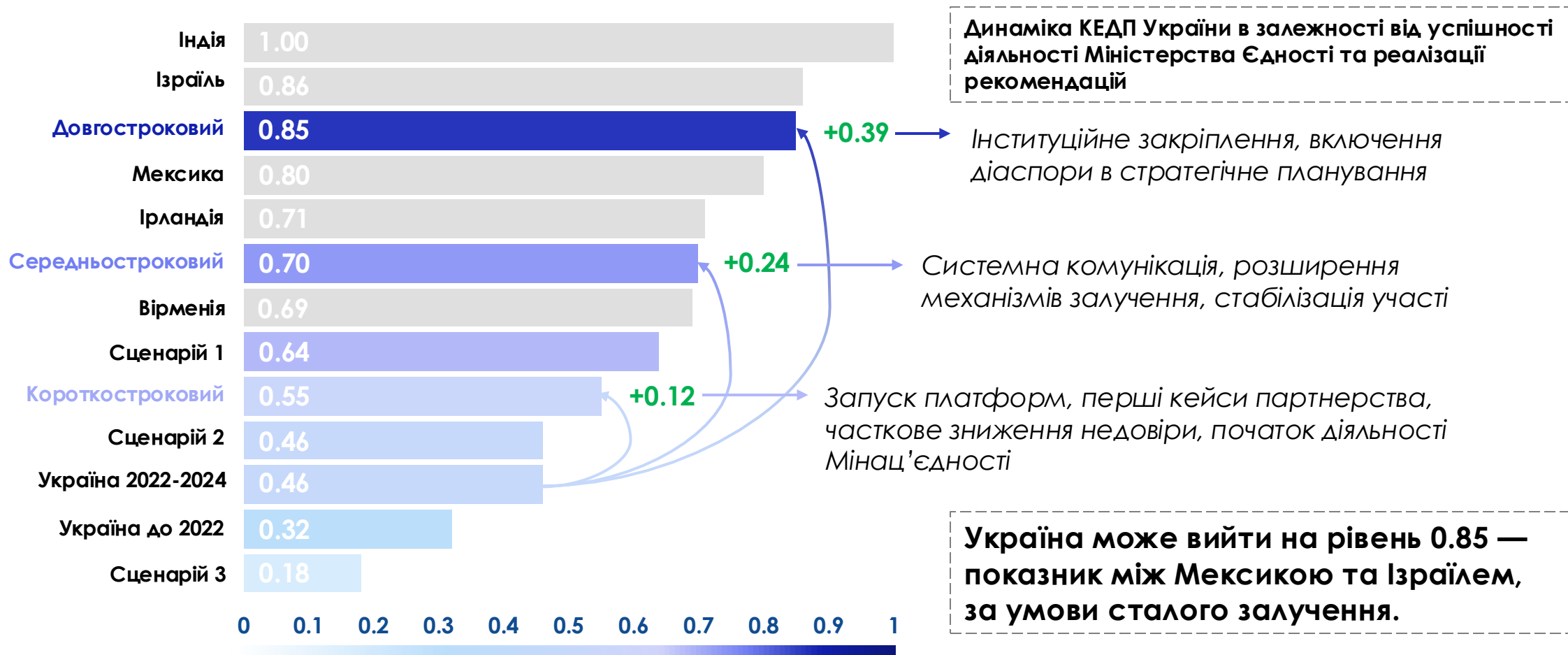
Жінка, 24 роки, Нідерланди, 2 хвиля

Перейти від «емоційної мобілізації» до «інституціоналізованої участі»

Емоційна підтримка в кризовий момент — це точка входу, але довгострокова філантропічна участь тримається на відчутті впливу, прозорості та спільному баченні майбутнього України. Довіра формується через чіткі механізми взаємодії (інструменти) та зрозумілу ціль (візію), до якої хочеться долучатися.

Реалізація комплексу рекомендацій та успіх Мінац'єдності дозволить Україні стати взірцем залучення діаспори

Про нас

Національна Мережа Розвитку Локальної Філантропії

НАЦІОНАЛЬНА МЕРЕЖА
РОЗВИТКУ ЛОКАЛЬНОЇ
ФІЛАНТРОПІЇ

Національна мережа розвитку локальної філантропії (Філантропи) – парасолькова організація, що об'єднує місцеві організації по всій Україні, які працюють за моделлю фондів громад. Наша місія – розвиток соціального капіталу та культури філантропії для сталого розвитку громад в Україні.

Ми підтримуємо учасників мережі через:

- **Capacity building & care** – розвиток спроможностей учасників мережі через тренінги, навчання, обміни, грантові програми тощо.
- **Комунікації** – висвітлення роботи учасників мережі на національному та міжнародному рівнях.
- **Фінансування** – регрантинг на локальні програми та безпосередня допомога з пошуком фінансування для учасників мережі.
- **Адвокація** – розробка та імплементація національної стратегії адвокації для захисту інтересів фондів громад.
- **Розбудова сприятливого середовища для розвитку філантропії** – дослідження та популяризації культури філантропії в Україні.

DataDriven надає дослідницькі та консалтингові послуги, що допомагають працювати ефективніше

DataDriven – це дослідницька агенція широкого профілю...

Дослідження

Використовуючи наш багаторічний досвід у збиранні, аналізі та інтерпретації даних, а також у створенні рекомендацій для публічних та приватних стейкхолдерів.

Консалтинг

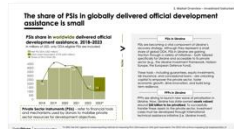
Застосовувати глибокі знання українського громадянського сектору, політики та бізнесу на користь наших клієнтів. Прокладати шлях для світу до України, а українським організаціям - до світу.

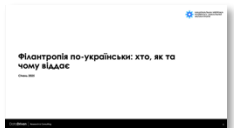
...з експертизою щодо приватного та публічного сектору...

Наші дослідження включають:

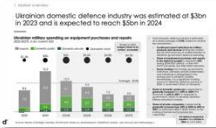
- Огляд проєктів міжнародного розвитку в Україні (Квітень 2025)

- Аналіз культури благодійності в Україні (Січень, 2025)

- Український ринок дефенс-тех (Вересень 2024)

...працює з широким спектром клієнтів:

Міжнародні донорські організації

(Оцінка, моніторинги і аналіз для отримання інсайтів щодо ринку, соціальні зміни та ефективність стратегій)

Асоціації та спілки

(Економічні та ринкові дослідження, оцінка ринку)

Громадські організації

(Комплексні соціальні та дослідження, комунікаційна підтримка, валідація гіпотез, доступ до фінансування)

Методологія

Методологія дослідження

Дослідження базується на **комбінованому підході**, що поєднує **кількісний** та **якісний аналіз** для виявлення взаємодії між українським громадянським суспільством та діаспорою трьох хвиль міграції. Такий підхід дозволяє виявити мотиваційні драйвери, бар'єри, інституційні формати участі та роль діаспори в умовах скорочення міжнародної допомоги. Методологія включає **аналіз вторинних даних** та **напівструктуровані глибинні інтерв'ю** з експертами з діаспори, діаспорних організацій та ОГС.

Глибинні інтерв'ю

Метод збору даних: Напівструктуровані інтерв'ю з представниками української діаспори 3х хвиль, українських громадських та діаспорних організацій. Тривалість кожного інтерв'ю — 30–90 хвилин. Для уніфікації використано єдиний протокол опитування.

Тематика: вивчення моделей взаємодії між українською діаспорою та громадянським суспільством України, з фокусом на мотивації, бар'єри, формати залучення, досвід співпраці та потреби з обох сторін — індивідуальних учасників діаспори та представників організацій.

Період збору даних: Квітень – Травень 2025 року.

Аналіз вторинних даних

Метод збору даних: Огляд понад 45 джерел: міжнародні аналітичні звіти (OECD, USAID, Deloitte, McKinsey), бази даних донорів, кейси політик залучення діаспори (Ізраїль, Вірменія, Ірландія, Мексика), дослідження українських платформ.

Мета: Підтвердити результати глибинних інтерв'ю, виявити глобальні тренди у фінансуванні розвитку, порівняти моделі взаємодії з діаспорою, надати контекст для рекомендацій щодо сталої взаємодії та мотивації української діаспори до філантропічної діяльності.

Наш підхід до збору даних

Основні джерела

- Відкриті дані: звіти міжнародних організацій (OECD, USAID, Світовий банк, Deloitte, McKinsey);
- Публікації українських аналітичних центрів і громадських організацій;
- Спеціальні звіти і дослідження на тему діаспори, міжнародної допомоги, філантропії;
- Інтерв'ю з представниками профільних міністерств, ГО, діаспорних ініціатив.

Наш підхід до інтерв'ю

- Інтерв'ю проводились у форматі конфіденційного або відкритого діалогу;
- Вибірка охоплює три хвилі української діаспори (до 1991, 1991–2021, з 2022 року) та представників українських НУО;
- Додатково використовувався уніфікований опитувальник для структуризації відповідей;
- Респонденти обирались через релевантні професійні та діаспорні мережі.

Прогнозування

- Збір та аналіз даних дозволили трансформувати якісну інформацію у структуровані аналітичні висновки;
- Враховувались коротко- і середньострокові горизонти змін у державній політиці, поведінці діаспори та ролі ГО;
- Особлива увага приділялась виявленню бар'єрів та зручних форматів;
- Отримані дані лягли в основу рекомендацій щодо побудови моделей взаємодії з діаспорою та інфраструктури довіри.

Джерела

Джерело	Посилання	Джерело	Посилання	Джерело	Посилання
Aaron Malone	Посилання	HAAF	Посилання	PRC	Посилання
AEON	Посилання	ICMPD	Посилання	Quartz India	Посилання
Appe & Papyan	Посилання	Indian MEA	Посилання	Repat Armenia	Посилання
BBC	Посилання	IOM	Посилання	Riddle & Nielsen	Посилання
BBVA	Посилання	ISAR	Посилання	Socioinform & IF	Посилання
Birthright Israel	Посилання	Israel Bonds	Посилання	UCIPR	Посилання
CEDEM	Посилання	JAI	Посилання	UNHCR	Посилання
CES	Посилання	JFNA	Посилання	Wilson Center	Посилання
CUFI	Посилання	JVL	Посилання	World Bank	Посилання
Culture Ireland	Посилання	National Affairs	Посилання	Zagoriy Foundation	Посилання
DFAT of Ireland	Посилання	NPR	Посилання	Держпрограма	Посилання
EUDIF	Посилання	OECD	Посилання	ЗУ 2004	Посилання
EUDIF	Посилання	OECD	Посилання	НБУ	Посилання
Foreign Policy	Посилання	OSCE	Посилання	Постанова №113	Посилання
Global Irish	Посилання	PRC	Посилання	Стратегія 2025	Посилання

